

Bruxelles, 29.10.2019.
COM(2019) 549 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o aktivnostima Zaklade za MSFI, EFRAG-a i PIOB-a u 2018. i postignućima programa
Unije

1. SVRHA I OPSEG IZVJEŠĆA

U skladu s Uredbom br. 258/2014¹ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Unije za podupiranje posebnih aktivnosti u području financijskog izvještavanja i revizije kako je izmijenjena Uredbom 2017/827², Komisija mora pripremiti godišnje izvješće o aktivnostima korisnika programa.

Cilj je tog Unijina programa poboljšati uvjete za učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta potporom transparentnom i neovisnom razvoju međunarodnih visokokvalitetnih standarda financijskog izvještavanja i revizijskih standarda.

Ovim su Izvješćem obuhvaćene aktivnosti Zaklade za međunarodne standarde financijskog izvještavanja (Zaklada za MSFI), Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) i Odbora za nadzor javnog interesa (PIOB) tijekom 2018. Određeni događaji iz 2019. isto se tako navode kada se to smatralo korisnim za potrebe ovog Izvješća.

Na temelju Stolojanova izvješća³ i u skladu sa zahtjevom iz uvodne izjave 9. Uredbe o izmjeni Uredbe br. 258/2014 u ovom se Izvješću iznosi i Komisijina ocjena upravljanja tim trima tijelima, posebno u pogledu sprječavanja sukoba interesa, transparentnosti, raznolikosti stručnjaka, raznolikosti financiranja, javne odgovornosti i javnog pristupa dokumentima.

Naposljetku, na temelju članka 9. stavka 8. Uredbe br. 258/2014 u Prilogu ovom Izvješću iznosi se ocjena postignuća programa financiranja kojom je obuhvaćeno razdoblje od 2014. do 2019.

1.1. STRUKTURA IZVJEŠĆA

Izvješće je strukturirano na sljedeći način:

- **odjeljak 2.: Zaklada za međunarodne standarde financijskog izvještavanja** – iznose se pregled aktivnosti Zaklade i ocjena upravljanja njome u 2018.,
- **odjeljak 3.: Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje** – iznose se pregled aktivnosti EFRAG-a i ocjena upravljanja njime u 2018.,
- **odjeljak 4.: Odbor za nadzor javnog interesa** – iznose se pregled aktivnosti PIOB-a i ocjena upravljanja njime u 2018.,
- **odjeljak 5.: Zaključci** – iznosi se sažetak zaključaka u pogledu relevantnosti programa financiranja,
- **Prilog: Privremena ocjena programa** – sadržava Komisijinu ocjenu napretka programa financiranja prema ostvarivanju ciljeva tog programa u razdoblju od 2014. do 2019.

¹ SL, L 105, 8.4.2014., str. 1.

² SL, L 129, 19.5.2017., str. 24.

³ A8-0172/2016 Izvješće o evaluaciji međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i aktivnostima Zaklade za međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) i Odbora za nadzor javnog interesa (PIOB).

2. ZAKLADA ZA MEĐUNARODNE STANDARDE FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

2.1. PREGLED AKTIVNOSTI U PODRUČJU MSFI-JA

2.1.1. IZRADA STANDARDA

Pregled aktivnosti izrade standarda koje provodi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), uključujući rad Odbora za tumačenje MSFI-ja (IFRIC), i aktualni postupci odobravanja navode se u *Dodatku 1.* ovom Izvješću.

Zaklada za MSFI provela je 2018. značajne aktivnosti informiranja kako bi pružila potporu i nadzirala provedbu MSFI-ija 17 *Ugovori o osiguranju*. IASB je u studenome 2018. razmotrio sveobuhvatan popis poteškoća u poslovanju koje nastaju zbog provedbe standarda te je, kako bi olakšao primjenu, odlučio razmotriti potencijalne izmjene. Odbor je privremeno odlučio pomaknuti datum primjene standarda MSFI 17 s 1. siječnja 2021. na 1. siječnja 2022. te produljiti mogućnost odgode MSFI-ja 9 koja je odobrena sektoru osiguranja. Nacrt za javnu raspravu objavljen je u lipnju 2019. s namjerom da se do sredine 2020. dovrši revidirani standard. Postupak odobravanja standarda MSFI 17 u EU-u u međuvremenu je suspendiran.

2.1.2. ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Nakon savjetovanja provedenoga 2015., planom rada IASB-a za razdoblje od 2017. do 2021. nastoje se poboljšati i poduprijeti postojeći standardi, promicati bolja komunikacija i poduprijeti provedba. Kad je riječ o projektu „Bolja komunikacija”, IASB je 2018. nastavio promišljati o mogućim poboljšanjima strukture i sadržaja primarnih financijskih izvještaja pri čemu je naglasak stavljen na izvještaj o financijskom rezultatu. Taj je odbor u okviru preispitivanja zahtjeva o objavljivanju iz MSFI-ja objavio izmjenu kojoj je svrha poboljšati relevantnost primjenom načela značajnosti i pokrenuo je dvije nove inicijative, uključujući preispitivanje zahtjeva o objavljivanju na razini standarda iz dva postojeća standarda.

IASB je dovršio preispitivanje nakon uvođenja MSFI-ja 13 *Mjerenje fer vrijednosti* i zaključio da je zbog standarda došlo do poboljšanja u financijskom izvještavanju i pritom nisu nastale velike nedosljednosti u provedbi ili neočekivani troškovi. Međutim, u skladu s EFRAG-ovim očitovanjem IASB je odlučio MSFI 13 obuhvatiti prethodno navedenim preispitivanjem zahtjeva o objavljivanju na razini standarda.

Odbor je 2018. pokrenuo novi projekt kako bi razmotrio posljedice reforme referentnih kamatnih stopa na računovodstvo zaštite od rizika. IASB je u svibnju 2019. objavio nacrt za javnu raspravu kako bi se riješilo pitanje posljedica na računovodstveni tretman postojećih odnosa zaštite od rizika. U drugom koraku projekta razmotrit će se posljedice zamjene referentnih kamatnih stopa. IASB je proveo i novi istraživački projekt o ekstraktivnim djelatnostima kako bi razmotrio moguće poboljšanje postojećeg standarda MSFI 6.

Nadalje, IASB je proveo javno savjetovanje o svojem prijedlogu poboljšanja MRS-a 32 *Financijski instrumenti*, a cilj je bio pojasniti razliku između financijskih obveza i kapitala

(*Financijski instrumenti sa značajkama kapitala*). Naposljetku, u okviru svojeg djelovanja na temelju preispitivanja nakon uvođenja MSFI-ja 3 *Poslovna spajanja*, Odbor je odlučio istražiti moguća pojednostavnjenja računovodstva goodwilla i ciljana poboljšanja testa umanjenja.

Naposljetku, Zaklada za MSFI ažurirala je taksonomiju MSFI-ja kako bi se uzeli u obzir učinci novih standarda i izmjena⁴.

2.1.3. REVIDIRANI KONCEPCIJSKI OKVIR

IASB je u ožujku 2018. objavio revidirani koncepcijski okvir za financijsko izvještavanje. Glavne izmjene navedene su u godišnjem izvješću Komisije za 2017. o aktivnostima Zaklade za MSFI. Koncepcijski okvir pruža neobvezujuće smjernice IASB-u pri izradi MSFI-ja te služi kao pomoć onima koji izrađuju standarde i revizorima pri tumačenju postojećih standarda. Europska unija nije ga donijela jer se u MRS-u 1 *Prezentiranje financijskih izvještaja* već navodi da se pretpostavlja da se primjenom međunarodnih računovodstvenih standarda i tumačenja [...], uz objavljivanje dodatnih informacija ako je potrebno, postiže točno prezentiranje u financijskim izvještajima. U skladu s time Europska komisija ocijenila je 2003. da odobravanje koncepcijskog okvira nije potrebno.

2.2. OPĆA NAČELA NA TEMELJU KOJIH SU RAZVIJENI NOVI STANDARDI

2.2.1. OPĆA NAČELA

IASB-ovi zahtjevi propisanog postupka navedeni su u Priručniku o propisanom postupku. Njegovu primjenu u praksi prati odbor upravitelja – Odbor za nadzor propisanog postupka. Zahtjevi propisanog postupka 2018. nisu izmijenjeni. Međutim, Odbor za nadzor propisanog postupka u studenome 2017. pokrenuo je preispitivanje Priručnika o propisanom postupku, a dovršetak se očekuje do 2020. Preispitivanje uključuje razmatranje promjena postupka analize učinka. Nacrt za javnu raspravu objavljen je u travnju 2019. radi savjetovanja o predloženim izmjenama. Jednom izmjenom uvrštenom u nacrt za javnu raspravu predlaže se da se IASB-u omogućiti objava materijala s objašnjenjima kako bi se prije dana početka primjene odgovorilo na pitanja o provedbi standarda koja se pojavljuju nakon njegove objave. Cilj je poduprijeti dosljednu provedbu prije stvarnog datuma početka primjene.

2.2.2. PROPISANI POSTUPAK, ANALIZA UČINKA I POSEBNA RAZMATRANJA POSLOVNIH MODELA, POSLJEDICE ZA GOSPODARSKE TRANSAKCIJE, SLOŽENOST, KRATKOROČNOST I VOLATILNOST

Godine 2018. nije objavljen nijedan važan standard u pogledu kojeg bi trebalo objaviti zasebno izvješće o analizi učinka. Međutim, u prethodno navedenom nacrtu za javnu raspravu

⁴ Financijskim sredstvima Europske unije podupire se i pravodobno ažuriranje taksonomije MSFI-ja koja je osnova za Europski jedinstveni elektronički format.

iz 2019. o Priručniku o propisanom postupku predlaže se izmjena Priručnika Zaklade o propisanom postupku kako bi se naglasilo da bi u IASB-ovim analizama učinka u središtu trebala biti poboljšanja financijskog izvještavanja, pri čemu treba uzeti u obzir troškove provedbe i razmotriti način na koji veća transparentnost može utjecati na financijsku stabilnost. U nacrtu za javnu raspravu predlaže se i uključivanje analize učinka u cjelokupni postupak izrade standarda. Kad je riječ o dalekosežnijim ekonomskim učincima novih zahtjeva za financijsko izvještavanje, predloženim se izmjenama naglašava da kvantitativne procjene uglavnom nisu izvedive, no da Odbor prema potrebi može procijeniti posebne ekonomske učinke. Tim se nacrtom izmjene u cijelosti ne ispunjavaju očekivanja koja je Europska komisija izrazila kao član Nadzornog odbora jer se njome možda neće dostatno premostiti jaz između ograničenog opsega IASB-ove procjene učinka i kriterija odobravanja europskog javnog dobra koji su utvrđeni u Uredbi o međunarodnim računovodstvenim standardima.

2.3. UPRAVLJANJE, INTEGRITET I ODGOVORNOST

2.3.1. PREGLED

Zaklada za MSFI neprofitno je društvo osnovano u skladu s Općim zakonom o trgovačkim društvima savezne države Delaware (Sjedinjene Američke Države) i posluje u Ujedinjenoj Kraljevini kao prekomorsko trgovačko društvo. Pravni subjekt iz Sjedinjenih Američkih Država odabran je zbog poreznih razloga u vrijeme kada je znatan dio financijskih sredstava i potpore potjecao od dionika iz Sjedinjenih Američkih Država. Zaklada na temelju tog pravnog statusa može imati sjedište u bilo kojoj jurisdikciji u svijetu i pritom i dalje uživati pogodnosti neprofitnog statusa u Sjedinjenim Američkim Državama te sklapati porezne ugovore SAD-a s više jurisdikcija.

Zakladom za MSFI upravlja odbor od 22 upravitelja zajednički odgovornih za opći nadzor i imenovanja u IASB-u. Upravitelji su se 2018. sastali tri puta. Upravitelji se imenuju u skladu s geografskim podrijetlom i uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora, koji je veza s tijelima javne vlasti. Europska komisija članica je Nadzornog odbora. Nadzorni odbor sastao se 2018. dva puta. IASB ima 14 članova koje imenuju upravitelji u skladu s uvjetima uravnotežene geografske zastupljenosti. Članovi IASB-a imenuju se na mandat od pet godina, koji se može jedanput obnoviti. IASB je odgovoran za izradu standarda. Tijekom 2018. održao je 11 sastanaka. Upravitelji imenuju i 14 članova Odbora za tumačenje MSFI-ja (IFRIC), čija je zadaća tumačenje primjene MSFI-ja i pružanje smjernica o pitanjima financijskog izvještavanja. Osim toga, Savjetodavno vijeće za MSFI ujedno je forum na kojem mogu sudjelovati organizacije i fizičke osobe. Njegove članove imenuju upravitelji, a Odbor se s njima savjetuje o odlukama koje se odnose na velike projekte.

2.3.2. PRAVILA O TRANSPARENTNOSTI

Sastanci Odbora i Odbora za tumačenje otvoreni su za javnost, dnevni red se objavljuje i prijenos sastanaka može se gledati na internetu.

Kad je riječ o registrima transparentnosti, Zaklada za MSFI početak će od prosinca 2019. svaka tri mjeseca objavljivati registar sudjelovanja dionika. U registru će se evidentirati svi kontakti članova IASB-a s vanjskim stranama u trajanju duljem od 30 minuta, uključujući fizičke, internetske i telefonske sastanke.

2.3.3. ZASTUPLJENOST DIONIKA

Nakon „Revizije strukture i učinkovitosti” koju su upravitelji proveli 2015. geografska zastupljenost upravitelja trebala bi biti odraz svjetskih tržišta kapitala te u skladu s uvjetima uravnotežene geografske zastupljenosti kako bi se održala jednaka zastupljenost Azije i Oceanije, Europe i Amerike.

U statutu Zaklade za MSFI zahtijeva se imenovanje šest upravitelja iz svake od triju regija i jednog upravitelja iz Afrike te tri upravitelja iz bilo kojeg područja, pod uvjetom da sveukupna geografska zastupljenost bude uravnotežena. Slično tome, prema kriterijima za imenovanje na funkciju člana IASB-a četiri člana moraju biti iz svake regije, jedan član mora biti iz Afrike i jedan iz bilo kojeg područja.

Na dan 31. prosinca 2018. u Savjetodavnom vijeću za MSFI bilo je 48 članova iz 46 organizacija. Europska komisija sudjeluje kao promatrač.

Gospodin Erkki Liikanen imenovan je u listopadu 2018. predsjednikom Zaklade za MSFI.

2.3.4. ODGOVORNOST PREMA EUROPSKOM PARLAMENTU

Na temelju Uredbe 2017/827⁵ Europskom parlamentu potrebno je predložiti cjeloviti pregled razvoja MSFI-ja. Godišnja razmjena stajališta između Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta (ECON) i g. Hoogervorsta, predsjednika IASB-a i g. Prade, predsjednika upravitelja Zaklade za MSFI, održana je 19. i 20. ožujka 2018. Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) održao je 26. veljače 2019. i godišnju razmjenu stajališta u okviru koje su g. Hoogervorst i g. Liikanen izvijestili o tekućim izmjenama MSFI-ja 17 *Ugovori o osiguranju* i aktivnostima Zaklade za MSFI u području izvješćivanja o održivosti i porezne transparentnosti.

Zaklada za MSFI savjetovala se s Nadzornim odborom o izvještavanju o poreznim informacijama po zemljama te je zaključila da na svjetskoj razini nije postojala dovoljno široka politička potpora za uvođenje dodatnih obveznih zahtjeva o objavljivanju povezanih s poreznom transparentnošću. Međutim, IASB je spreman razmotriti objave poreznih strategija u okviru tekućeg projekta revizije i ažuriranja neobvezujuće Izjave o praksama u pogledu komentara rukovodstva koji pruža kontekst u kojemu treba tumačiti financijske izvještaje.

⁵ Uvodna izjava 7.

Komisija je u tom pogledu u travnju 2016. donijela ambiciozniji zakonodavni prijedlog⁶ o objavljivanju podataka o porezu na dobit velikih multinacionalnih poduzeća koje se još naziva izvještavanje o poreznim informacijama po zemljama. Prijedlogom se nastojalo osigurati da velika multinacionalna poduzeća koja imaju prihode veće od 750 milijuna EUR objavljuju podatke o svojim uplatama poreza na dobit tako da iznesu pregled po zemljama. Europski parlament svoje je prvo stajalište odobrio 27. ožujka 2019. Međutim, Europsko vijeće još nije donijelo stajalište.

Slično tomu, g. Hoogervorst izvijestio je u okviru razmjene stajališta da su ciljevi politike održivosti imaju širi fokus od financijskog izvještavanja te bi ih se bolje moglo ostvariti financijskim poticajima ili oporezivanjem nego javnim objavama. Međutim, g. Hoogervorst je naglasio da će se o učinku pitanja održivosti na buduće povrate u trgovačkim društvima razmatrati i u okviru neobvezujuće Izjave o praksama u pogledu komentara posloводства.

Komisija će istražiti treba li razmotriti neku drugu mjeru izrade standarda. Komisija se u okviru svojeg Akcijskog plana o financiranju održivog rasta posebno obvezala da će u kontekstu provjere prikladnosti zakonodavstva EU-a o javnom korporativnom izvješćivanju procijeniti pouzdanost zahtjeva za izvješćivanje o održivosti sadržanih u Direktivi o nefinancijskim informacijama⁷. Ovisno o zaključcima, Komisija može razmotriti nove inicijative za povećanje korporativne transparentnosti u pitanjima održivosti i dugoročnog stvaranja vrijednosti. Osim toga, Komisija je 2019. neobvezujuće Smjernice za izvješćivanje o nefinancijskim informacijama⁸ nadopunila Smjernicama o izvješćivanju o informacijama povezanim s klimom⁹ kako bi uključila preporuke radne skupine Odbora za financijsku stabilnost o objavi financijskih informacija povezanih s klimom.

2.3.5. SPRJEČAVANJE SUKOB A INTERESA

Upravitelji Zaklade za MSFI imenuju se na trogodišnji mandat koji se može jedanput obnoviti i moraju se posvetiti djelovanju u javnom interesu. Na zahtjev Nadzornog odbora 2018. donesena je revidirana politika o sprječavanju sukoba interesa. Njome se uvodi načelo prema kojem upravitelj i član Nadzornog odbora ne mogu biti zaposleni u istoj organizaciji. Međutim, njome se predsjedniku upravitelja daje ovlast za odstupanje od tog načela u iznimnim okolnostima.

Samo tri člana IASB-a mogu biti povremeni članovi. Prema statutu Zaklade za MSFI punopravni članovi Odbora moraju prekinuti sve radne odnose i veze koji bi mogli utjecati na njihovu neovisnost. Nisu dopuštena ni upućivanja radnika od poslodavca ni prava na reintegraciju s bivšim poslodavcem.

⁶ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja informacija o porezu na dobit određenih poduzeća i podružnica, 2016/0107/COD.

⁷ Direktiva 2014/95/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa.

⁸ C/2017/4234.

⁹ C/2019/4490.

2.3.6. PREGLED FINANCIRANJA

Zaklada za MSFI primila je od Europske unije 2018. bespovratna sredstva u iznosu od 4,7 milijuna EUR, što je 18,5 % ukupnog iznosa primljenih financijskih sredstava.

Zabilježeni doprinosi smanjili su se 2018. za 10,6 % (9,7 % nakon obračuna učinka fluktuacije valutnog tečaja). Najznačajnije promjene potaknule su međunarodne revizorske mreže (–32 %), Kina (+25 %) i Sjedinjene Američke Države¹⁰ (–13 %). Pregled financiranja prema glavnim geografskim područjima naveden je u *Dodatku 2*. U tom se pregledu posebno ističe da unatoč jednakoj zastupljenosti EU-a i SAD-a u Odboru upravitelja (svako po šest upravitelja) i IASB-u (svako po četiri člana) područje „Sjeverna i Južna Amerika” uplaćuje samo do 6 % sredstava Zaklade, dok Europa uplaćuje 35,7 % ukupnih doprinosa, a područje Azije i Oceanije 32,7 %. Relativni udio proračuna EU-a i država članica povećao se u odnosu na 2017. (s 32,4 % na 35,7 %). Smanjenje zabilježenih doprinosa međunarodnih revizorskih mreža djelomično je nadoknađeno poslovnim dogovorom na temelju kojeg je došlo do povećanja prihoda od licenciranja.

Zaklada za MSFI prikazala je neto višak u iznosu od 2,9 milijuna GBP. Ukupni zadržani višak na dan 31. prosinca 2018. iznosio je 34,4 milijuna GBP.

3. EUROPSKA SAVJETODAVNA SKUPINA ZA FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE

3.1. PREGLED AKTIVNOSTI EFRAG-A

3.1.1. AKTIVNOSTI ODOBRAVANJA

Glavna je uloga EFRAG-a savjetovanje Europske komisije o tome ispunjuju li novi ili revidirani MSFI-ji kriterije odobranja utvrđene Uredbom o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda. U te bi kriterije trebalo uključiti održavanje zahtjeva o „istinitom i točnom prikazu” i europskom javnom dobru. Testiranja na terenu, procjene učinka i aktivnosti informiranja čine znatan dio EFRAG-ova rada na odobravanju pri donošenju zaključka o tome je li neki standard povoljan za europsko javno dobro.

EFRAG je 2018. aktivno sudjelovao u savjetovanju o odobravanju MSFI-ja 17 *Ugovori o osiguranju*. Proveo je veliku analizu očekivanog učinka MSFI-ja 17 koja se sastojala od opsežne studije slučaja u kojoj je sudjelovalo 11 osiguravatelja, pojednostavnjene studije slučaja u kojoj je sudjelovalo 49 osiguravatelja i detaljne komunikacije s korisnicima.

Osim toga, EFRAG je naručio ekonomsku studiju da dobije ekonomsku analizu u područjima kao što su trendovi u pojedinim sektorima, mogući učinak na tržišno natjecanje za kapital i kupce te mogući učinak na ponudu proizvoda i usluga osiguravatelja. Ta je studija doprinos EFRAG-ovoj analizi učinka. Europski parlament donio je u listopadu 2018. prijedlog rezolucije o MSFI-ju 17 u kojem su izražene određene bojazni u pogledu dalekosežnijih

¹⁰ Komisija za vrijednosne papire i burzu od 2015. više ne pridonosi financiranju Zaklade za MSFI. Sredstva iz Sjedinjenih Američkih Država potječu samo iz dobrovoljnih doprinosa privatnih organizacija.

učinaka MSFI-ja 17 na financijsku stabilnost, dugoročna ulaganja i europsko tržište osiguranja te su u njemu istaknuta posebna tehnička pitanja koja treba razmotriti tijekom savjetovanja o odobravanju. EFRAG je sporna pitanja koja je Parlament utvrdio uvrstio u svoj plan rada kako bi ih razmotrio u okviru nacrtu savjeta o odobravanju.

Prema prvotnom vremenskom rasporedu EFRAG-a Komisija je savjet trebala dobiti do kraja 2018., no projekt se nije odvijao u skladu s tim rasporedom. U EFRAG-ovoj studiji slučaja i aktivnostima informiranja utvrđeno je nekoliko razloga za zabrinutost te je Odbor EFRAG-a odlučio IASB-u uputiti dopis kako bi istaknuo pojedine aspekte MSFI-ja 17 o kojima bi, prema mišljenju EFRAG-a, trebalo dodatno promisliti. Tada je IASB odlučio privremeno izmijeniti standard te je u lipnju 2019. objavio nacrt za javnu raspravu kako bi otklonio neke razloge za zabrinutost koje je utvrdio EFRAG. EFRAG je u srpnju 2019. donio svoj nacrt očitovanja i pokrenuo javno savjetovanje kako bi prikupio stajališta europskih institucija, tijela i agencija. U nacrtu očitovanja posebno se ističe da su prijelazni zahtjevi iz MSFI-ja 17 i razina sažimanja koja se primjenjuje za mjerenje ugovora o osiguranju i dalje uzrok znatnih poteškoća u poslovanju. Oba su problema utvrđena u Prijedlogu rezolucije Europskog parlamenta iz 2018. o MSFI-ju 17.

Tijekom 2018. EFRAG je sudjelovao u savjetodavnom postupku IASB-a i objavio je očitovanja nakon javnog savjetovanja o svim prijedlozima IASB-a (nacrti za javnu raspravu i dokumenti za raspravu). EFRAG je u lipnju 2019. objavio svoje konačno očitovanje o reformi referentne kamatne stope u kojem je istaknuto da je potrebno hitno riješiti pitanje njezinih posljedica na odnose računovodstvene zaštite od rizika kako bi se Europskoj uniji omogućilo pravodobno odobravanje. Ostala područja interesa obuhvaćala su IASB-ove projekte koji su se odnosili na *aktivnosti u području reguliranih stopa i primarne financijske izvještaje*.

3.1.2. DRUGI ZAHTJEVI ZA TEHNIČKU POMOĆ

Nakon rezolucije Europskog parlamenta o MSFI-ju 9 i kao odgovor na Komisijine zahtjeve za razmatranje mogućih učinaka MSFI-ja 9 na dugoročna ulaganja u vlasničke instrumente (što je istaknuto i u Komisijinu *Akcijskom planu o financiranju održivog rasta*) EFRAG je objavio i na javno savjetovanje uputio dokument za raspravu *Vlasnički instrumenti – umanjenje vrijednosti i recikliranje*. EFRAG je izvršio i pregled akademske literature o MSFI-ju 9 i dugoročnim ulaganjima. Svoj savjet o računovodstvenom tretmanu vlasničkih instrumenata na temelju MSFI-ja 9 EFRAG je iznio u studenome 2018., a zaključak je glasio da to tijelo nije prikupilo dovoljno dokaza o štetnom učinku na odluke o (dugoročnim) ulaganjima kapitala da bi moglo u kratkom roku preporučiti izmjenu standarda. Međutim, EFRAG je započeo i s radom na Komisijinu drugom zahtjevu da istraži moguće alternativne računovodstvene tretmane za mjerenje fer vrijednosti portfelja dugoročnih ulaganja vlasničkih instrumenata i instrumenata poput vlasničkih.

EFRAG je isto tako na zahtjev Komisije i u skladu s vremenskim rasporedom predviđenim u Akcijskom planu o financiranju održivog rasta iz ožujka 2018. osnovao Europski laboratorij za korporativno izvješćivanje pri toj skupini (Europski laboratorij). Namjera je da se u okviru

Europskog laboratorija potiču inovacije u korporativnom izvješćivanju razmjenom dobre prakse. Upravljačka skupina Europskog laboratorija svoj je prvi sastanak održala u studenome 2018. i potvrdila prvi projekt o izvješćivanju o informacijama povezanim s klimom. Nakon što su u prosincu kandidati pozvani da podnesu prijavu uspostavljena je prva radna skupina za provedbu projekta izvješćivanja o informacijama povezanim s klimom, koja je počela s radom u veljači 2019. Odluku o uvrštavanju projekta u program rada Europskog laboratorija donosi Upravljačka skupina tog laboratorija koja će uzeti u obzir stajališta dionika javnog savjetovanja koje je objavljeno u srpnju i traje do 30. rujna 2019.

3.1.3. ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI

EFRAG je 2018. proveo javno savjetovanje o svojem istraživačkom programu kako bi bio siguran da će preuzimati istraživačke projekte koji su najbitniji za Europu. Javno savjetovanje pružilo je uvid u prioritete europskih institucija, tijela i agencija kad je riječ o tom ključnom dijelu aktivnosti EFRAG-a. EFRAG je na temelju tog savjetovanja krajem 2018. pokrenuo tri nova istraživačka projekta o *boljem informiranju o nematerijalnoj imovini, kriptoimovini te varijabilnim i nepredviđenim plaćanjima*. EFRAG je u okviru svojeg istraživačkog rada objavio i dokument za raspravu *Nerazmjenski prijenosi: uloga u postizanju društvene koristi?* te je uz potporu svoje savjetodavne skupine za mirovinski plan napredovao u radu u području *mirovinskih planova*. EFRAG je putem svojeg akademskog vijeća i akademske mreže poboljšao svoju suradnju s akademikima.

Kad je riječ o utjecaju EFRAG-a u raspravi o međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, treba napomenuti da je prije objave IASB-ovog dokumenta za raspravu *Financijski instrumenti sa značajkama kapitala* tajništvo EFRAG-a, kao pilot-projekt, izvršilo analizu u ranoj fazi nakon što je ta skupina zatražila da se analize učinaka provedu u cijelom postupku izrade standarda, a ne samo na kraju. EFRAG je s nacionalnim stručnjacima za izradu standarda i s korisnicima imao intenzivnu komunikaciju u okviru savjetovanja o nacrtu očitovanja kojim se nastojalo procijeniti dalekosežnije učinke i moguće nenamjerne posljedice izmjena pravila o izvještavanju o financijskim instrumentima sa značajkama kapitala, a cilj toga bio je smanjiti rizik od problema koji nastaju u fazi odobravanja u slučaju da IASB nastavi s izradom standarda. Tajništvo EFRAG-a krajem veljače 2019. objavilo je radni dokument o analizi u ranoj fazi.

3.2. UPRAVLJANJE, TRANSPARENTNOST I JAVNA ODGOVORNOST

3.2.1. UPRAVLJANJE EFRAG-OM NA TEMELJU PREPORUKE IZ MAYSTADTOVA IZVJEŠĆA

Reformom upravljanja EFRAG-om, koja se počela provoditi 31. listopada 2014., unaprijeđene su njegova legitimnost i reprezentativnost i uspostavljen je koherentniji postupak sudjelovanja EU-a u IASB-ovu postupku izrade standarda.

Reforma upravljanja dovršena je u srpnju 2016. kada je Opća skupština EFRAG-a službeno imenovala Jean-Paula Gauzèsa, bivšeg zastupnika u Europskom parlamentu, predsjednikom

Odbora EFRAG-a, nakon što su Europski parlament i Vijeće odobrili Komisijin prijedlog njegova imenovanja. Mandat g. Gauzèsa obnovljen je na daljnje razdoblje od tri godine i počinje teći od 1. srpnja 2019.

Europska nadzorna tijela i Europska središnja banka odabrali su status službenih promatrača s pravom sudjelovanja u raspravama Odbora EFRAG-a. Njihova se mišljenja pomno razmatraju pri oblikovanju EFRAG-ovih stajališta i te su organizacije znatno pridonijele EFRAG-ovoj analizi učinaka, posebno u području financijske stabilnosti.

Vrijedi istaknuti da je Odbor EFRAG-a sve svoje zaključke 2018. donio konsenzusom te nije bilo potrebe za glasanjem. Prva rotacija članova Odbora EFRAG-a izvršena je 2017. i imenovani su novi članovi Odbora. U duhu Maystadtova izvješća¹¹ uvedeno je mjesto promatrača za europske organizacije koje predstavljaju privatne ulagatelje („krajnji korisnici”).

Odbor EFRAG-a pod nadzorom Opće skupštine EFRAG-a jedanput godišnje preispituje uspješnost i učinkovitost svojih članova. U preispitivanju iz 2018. kojim je bila obuhvaćena mješavina strateških, upravljačkih i operativnih pitanja pokazalo se da je upravljačka struktura uglavnom dobro funkcionirala, što je dovelo do povećanja vjerodostojnosti organizacije. Doneseno je nekoliko preporuka za daljnje poboljšanje učinkovitosti aktivnosti EFRAG-a u budućnosti.

EFRAG je 2017. naručio reviziju mišljenja vanjskih dionika o vidljivosti i učinkovitosti EFRAG-a koju je provela neovisna agencija FleishmanHillard. U njezinu završnom izvješću objavljenom u ožujku 2018. potvrđen je pozitivan utjecaj EFRAG-ova rada na dionike, napredak u pogledu vidljivosti i vjerodostojnosti EFRAG-a koji je ostvario komunikacijski tim pod vodstvom predsjednika Odbora EFRAG-a te je vidljivost prepoznata kao jedno od područja koja treba i dalje poboljšavati.

Kad je riječ o potencijalnoj situaciji sukoba interesa, nema spornih pitanja za navesti. Unutarnjim pravilima EFRAG-a utvrđeni su zahtjevi o sukobu interesa, a Odbor EFRAG-a ima politiku o sukobu interesa za članove Odbora koja je objavljena na internetskim stranicama EFRAG-a. Cilj je politike osigurati vjerodostojnost EFRAG-a kao organizacije koja radi u europskom javnom interesu. Tom se politikom žele izbjeći situacije u kojima mogu nastati sukobi interesa ili se stvara predodžba sukoba interesa zbog čega bi se: odustalo od slobodne rasprave, donijele odluke ili mjere koji nisu u najboljem interesu europske javnosti u cjelini ili EFRAG-a, ili stvorila predodžba o neprimjerenom djelovanju EFRAG-a. Članovi Odbora EFRAG-a i osoblje EFRAG-a potpisuju godišnje izjave.

¹¹ *Should IFRS Standards be more “European”?* (Bi li MSFI-ji trebali biti više „europski”?) – izvješće Philippea Maystadta – listopad 2013.

3.2.2. PRAVILA O TRANSPARENTNOSTI

EFRAG je od svojeg osnutka uspostavio transparentan javni propisani postupak koji se s vremenom dodatno razvijao. Tim propisanim postupkom svim je europskim institucijama, tijelima i agencijama omogućeno da EFRAG-u dostave svoje mišljenje i jamči se da EFRAG pri utvrđivanju svojih stajališta uzima u obzir različite računovodstvene i ekonomske modele i stajališta u Europi. To je nužno kako bi se osiguralo da novi MSFI-ji odgovaraju potrebama Europe.

Legitimnost EFRAG-a počiva na transparentnosti, upravljanju, propisanom postupku (koji može uključivati testiranja na terenu, analize učinaka i informativne kampanje), javnoj odgovornosti i inspirativnom vodstvu. U okviru svojeg propisanog postupka EFRAG objavljuje nacрте stajališta za javno savjetovanje, provodi testiranja na terenu i druge analize učinaka, organizira informativne kampanje (neke su posebno usmjerene na korisnike financijskih izvještaja), provodi posebne ankete, objavljuje rezultate u sažecima povratnih informacija i objavljuje svoja konačna stajališta. EFRAG pridonosi i izradi standarda na temelju dokaza time što sastavlja kvantitativne studije koje su osnova za rasprave o EFRAG-ovim očitovanjima i savjetu o odobravanju te koje postupno postaju sve važniji dio EFRAG-ova istraživačkog rada.

Sastanci Odbora EFRAG-a, tehničke stručne skupine EFRAG-a (EFRAG TEG) i EFRAG-ova savjetodavnog foruma stručnjaka za izradu standarda (EFRAG CFSS) otvoreni su za javnost i dostupni od ožujka 2018. na internetu. Dnevni red i sažeci sastanaka objavljuju se na internetskim stranicama EFRAG-a. Nadalje, popratni dokumenti za sastanke Odbora EFRAG-a, EFRAG TEG-a i EFRAG CFSS-a javno su dostupni. Od ožujka 2018. tim se javnim sastancima može pristupiti na internetu čime se dionicima omogućuje praćenje rasprava ne samo u stvarnom vremenu već i nakon što su sastanci održani. Kao pomoć u raspravama EFRAG TEG-a služe stajališta EFRAG CFSS-a (forum nacionalnih stručnjaka za izradu standarda) i EFRAG-ovih specijaliziranih radnih i savjetodavnih skupina.

Odbor EFRAG-a dobiva redovita izvješća o svim sastancima osoblja EFRAG-a s drugim strankama (koji nisu uobičajeni administrativni sastanci). Ta se izvješća u sažetom obliku uvrštavaju u završna izvješća o bespovratnim sredstvima koja EFRAG podnosi Komisiji.

EFRAG potpuno transparentno objavljuje godišnje izvješće o preispitivanju svojeg upravljanja, financijske strukture i glavnih aktivnosti u predmetnoj godini. Godišnje izvješće o preispitivanju za 2018. objavljeno je 25. travnja 2019.

Sveukupno gledano, upravljanje EFRAG-om odlikuje se dobrom transparentnošću protoka informacija među glavnim dionicima. EFRAG je iskazao i svoju predanost suradnji s Komisijom kako bi dosegao još više standarde transparentnosti od onih koje je prethodno primjenjivao. Kao dokaz svoje predanosti zadaći Odbor EFRAG-a 9. srpnja 2019. odobrio je politiku o EFRAG-ovu javnom registru transparentnosti koja se sastoji od toga da se svi sastanci i konferencije predsjednika Odbora, predsjednika TEG-a i glavnog izvršnog direktora EFRAG-a objave na internetskim stranicama EFRAG-a. Registar transparentnosti postao je funkcionalan od 1. rujna, a prva će se verzija postaviti na njegovim internetskim stranicama

kasnije u jeseni 2019. EFRAG se Komisiji obvezao da će na svojim internetskim stranicama voditi javni registar koji se redovito ažurira i odnosi na jednu kalendarsku godinu.

3.2.3. RAZNOLIKA ZASTUPLJENOST U EFRAG-OVOJ UPRAVLJAČKOJ STRUKTURI I JAVNA ODGOVORNOST TE STRUKTURE

Općenito gledano, pristup upravljačkoj strukturi EFRAG-a koji uključuje promicanje raznolike zastupljenosti interesa i javne odgovornosti bio je pozitivan.

Odbor EFRAG-a dobiva redovita izvješća o svim sastancima osoblja EFRAG-a s drugim strankama (koji nisu uobičajeni administrativni sastanci). Ta se izvješća u sažetom obliku uvrstavaju u završna izvješća o bespovratnim sredstvima koja EFRAG podnosi Komisiji. EFRAG je spreman surađivati s Komisijom kako bi dosegao još više standarde transparentnosti nego što trenutačno primjenjuje, a cilj je toga još više informirati o sastancima EFRAG-ova vodstva s vanjskim dionicima u kontekstu EFRAG-ova djelovanja u javnom interesu.

EFRAG teži postizanju ravnomjerne zastupljenosti osoba različitog geografskog podrijetla, različitih stručnjaka i spolova u svojem Odboru, tehničkoj stručnoj skupini (EFRAG TEG) i njezinim radnim i savjetodavnim skupinama te u upravljačkoj skupini Europskog laboratorija i njezinim radnim skupinama za provedbu projekata. Zahtjevi za najveći broj članova istog državljanstva u Odboru EFRAG-a i EFRAG TEG-u navedeni su u unutarnjim pravilima EFRAG-a i ti su zahtjevi primijenjeni i na uspostavu prve upravljačke skupine Europskog laboratorija. Osim toga, postoje zahtjevi za ravnomjernu zastupljenost različitih stručnjaka i spolova.

Organizacije članice EFRAG-a imenuju članove Odbora EFRAG-a u skladu sa sustavom koji je uspostavljen na temelju Maystadtovih preporuka. Za rad u EFRAG TEG-u i njegovim radnim i savjetodavnim skupinama te u upravljačkoj skupini Europskog laboratorija i njegovim radnim skupinama za provedbu projekta raspisuju su pozivi za prijavu kandidata o čemu se proširuju informacije.

Broj prijava znatno se razlikuje, no posebno je manji broj ženskih kandidata i kandidata iz srednje i istočne Europe. Međutim, EFRAG je uspio u upravljačku skupinu Europskog laboratorija i njegovu radnu skupinu za provedbu projekta privući veliki broj ženskih kandidata te kandidata iz srednje i istočne Europe (u *Dodatku 4.* vidjeti detaljnu situaciju na dan 31. prosinca 2018.).

Pa ipak, iako su ukupni rezultati tih mjera bili izrazito pozitivni, i dalje je dvojbena kapacitet za prikupljanje stajališta svih dionika u Europi. EFRAG bi i dalje trebao proaktivno prikupljati povratne informacije od dionika koji su manjoj mjeri uključeni u rad EFRAG-a, ali na koje njegov rad utječe, ili od skupina dionika izvan EFRAG-ova neposrednog područja djelovanja.

3.2.4. SUDJELOVANJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA U RANOJ FAZI

EFRAG razmjenjuje stajališta sa stalnim timom Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta za MSFI kako bi zastupnicima u Europskom parlamentu omogućio da daju svoj doprinos aktivnostima EFRAG-a i kako bi ih informirao o glavnim aktivnostima EFRAG-a u svim fazama postupka. Jedan je sastanak održan u ožujku 2018. radi razmjene stajališta o aktivnostima EFRAG-a, posebno u pogledu MSFI-ja 17. Europski parlament objavio je 3. listopada 2018. rezoluciju o MSFI-ju 17. Razmjena stajališta predsjednika Odbora EFRAG-a i predsjednika tehničke stručne skupine EFRAG-a (EFRAG TEG) s ECON-om održana je 17. svibnja 2018. na njegovoj javnoj sjednici.

Komisija uvijek poziva EFRAG na sastanke Odbora za računovodstvenu regulativu te EFRAG, na zahtjev Komisije, na svakom od tih sastanaka iznosi izlaganja o radu u tijeku i svoja mišljenja o određenim temama. Zahvaljujući tome, Odbor za računovodstvenu regulativu može razmijeniti stajališta s EFRAG-om i u ranoj se fazi uključiti. Odbor za računovodstvenu regulativu raspravlja o zahtjevima za savjet o odobravanju prije nego što se podnesu EFRAG-u kako bi se osiguralo da su uzeti u obzir svi europski interesi.

Zahvaljujući sudjelovanju Europskog parlamenta i Odbora za računovodstvenu regulativu u ranoj fazi EFRAG može pitanja uvrstiti u svoj nacrt očitovanja odnosno nacrt savjeta o odobravanju za javno savjetovanje.

3.2.5. DIVERSIFIKACIJA I RAVNOTEŽA FINACIJSKE STRUKTURE EFRAG-A

EFRAG je organizacija koja se financira javnim i privatnim sredstvima i koja radi u interesu europske javnosti. Prema svojem pravnom obliku, EFRAG je belgijska međunarodna neprofitna organizacija (AISBL).

U članstvu EFRAG-a nalazi se osam europskih organizacija dionika, devet nacionalnih organizacija i Europska komisija.

Pregled novčanih doprinosa organizacija članica naveden je u *Dodatku 3*.

Osim novčanih sredstava, EFRAG dobiva i doprinose u naravi od članova EFRAG TEG-a, Odbora EFRAG-a, radnih i savjetodavnih skupina te doprinose u obliku besplatnih upućivanja članova.

EFRAG će 2019. nastojati proširiti bazu svojih članova i geografsku zastupljenost. Konkretno, nakon što je organizacija Accountancy Europe zatražila smanjenje svoje članarine od 2019. nadalje i zbog mogućih financijskih posljedica u slučaju da se Vijeće za financijsko izvještavanje, regulatorno tijelo u UK-u i Irskoj za revizore, računovođe i aktuale, povuče zbog Brexita, EFRAG će preispitati svoju financijsku strukturu kako bi osigurao dugoročno održivo financiranje.

1. ODBOR ZA NADZOR JAVNOG INTERESA

4.1. PREGLED AKTIVNOSTI

Postupak izrade standarda u svijetu u području revizije, izražavanja uvjerenja, etike i edukacije sastoji se od trostupanjske strukture koju čine odbori za izradu standarda koje podupire Međunarodna federacija računovođa (IFAC), neovisni nadzor (PIOB) i odgovornost prema tijelu koje nadzire tijelâ javnih vlasti (nadzorna skupina).

PIOB je neovisno vanjsko tijelo koje se sastoji od 10 članova uključujući njegova predsjednika (od 10 članova Komisija je imenovala dva člana iz EU-a) koje nadzire izradu standarda u području revizije, etike i edukacije za računovođe. Relevantni su standardi Međunarodni revizijski standardi (MRevS), Međunarodni standardi etike za računovođe i Međunarodni standardi računovodstvene edukacije (MSE). Struktura izrade standarda rezultat je reformi IFAC-a iz 2003.¹² koje su osmišljene kao odgovor na poznate slučajeve kraha poduzeća i neuspjeha u financijskom izvještavanju i reviziji u nizu zemalja. Ključna reforma bila je osnivanje PIOB-a koji ima zadaću povećati povjerenje ulagatelja i drugih pojedinaca tako što nadzire da se aktivnosti odborâ za izradu standarda povezane s revizijom odvijaju u skladu s javnim interesom.

Općenita je zadaća PIOB-a zajamčiti da se propisani postupak, nadzor i transparentnost poštuju te da se javni interes štiti u cjelokupnom postupku koji se sastoji od predlaganja, izrade i donošenja međunarodnog standarda za računovođe u okviru Međunarodne federacije računovođa. Ta je zadaća i dalje izuzetno bitna kao što je vidljivo i iz nedavnih skandala u području revizije (npr. propast društva Carillion u UK-u).

PIOB odobrava i imenovanja članova odborâ za izradu standarda, odobrava njihove strategije i planove rada, nadzire izradu standarda i provjerava jesu li svi elementi spomenuti u javnim savjetovanjima propisno uzeti u obzir. PIOB prema potrebi preporučuje korake koje je potrebno poduzeti da se osigura učinkovitost standarda u odnosu na javni interes.

PIOB¹³ je 2018. redovito komunicirao s odborima za izradu standarda koji su pod njegovim nadzorom (Odbor za međunarodne revizijske standarde i standarde izražavanja uvjerenja (IAASB), Odbor za međunarodne standarde računovodstvene edukacije (IAESB) i Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA)), njihovim trima savjetodavnim skupinama, savjetodavnom skupinom za usklađenost, odborom za imenovanja i vodstvom IFAC-a.

PIOB je isto tako aktivno sudjelovao u raspravama nadzorne skupine o reformi trenutnog modela upravljanja i nadzora povezanog s međunarodnim standardima u području revizije te je pridonio razvoju „okvira javnog interesa” kojim se želi pronaći bolji mehanizam za procjenu zaštite javnog interesa u postupku izrade standarda. Predviđena reforma bila je

¹² IFAC je privatno tijelo koje zastupa računovođe i revizore u cijelom svijetu.

¹³ 14. javno izvješće PIOB-a odobreno 2018.:

http://www.ipiob.org/media/files/attach/2018PIOB_Report.pdf

predmet opsežnog javnog savjetovanja¹⁴ koje je provela nadzorna skupina, a povratne informacije¹⁵ upućuju na znatnu potporu dionika reformi radi povećanja odgovornosti i transparentnosti pri izradi standarda u području revizije. Sve skupine dionika ujedno podupiru okvir javnog interesa koji je ugrađen u postupak izrade standarda.

Glavna postignuća tijekom godine bila su odobrenje „MRevS-a 540, revizijsko-računovodstvene procjene, uključujući računovodstvene procjene fer vrijednosti i povezane objave”, objava restrukturiranog i revidiranog kodeksa etike i dovršenje njegova posljednjeg dijela: Poticaji. Svi standardi koje je 2018. odobrio PIOB prikazani su u tablici u nastavku.

SASTANAK ODBORA PIOB-a	ODBOR ZA IZRADU STANDARDA	STANDARD
ožujak	IESBA	„Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (uključujući međunarodne standarde neovisnosti)” – („Restrukturirani i revidirani kodeks”)
ožujak	IESBA	„Revizije koje se odnose na zaštitne mjere u Kodeksu”
lipanj	IESBA	„Revizije Kodeksa koje se odnose na nuđenje i prihvaćanje poticaja”
rujan	IAASB	„Međunarodni revizijski standardi – MRevS 540 (revidirano) – revizijsko-računovodstvene procjene i povezane objave”
rujan	IAESB	„Međunarodni standard edukacije – MSE 7 (revidirano) – Trajno profesionalno usavršavanje”

4.2. UPRAVLJANJE I ODGOVORNOST

Članove PIOB-a imenuje nadzorna skupina koja je u konačnici odgovorna za ukupne upravljačke aranžmane u području međunarodnih revizijskih standarda, standarda izražavanja uvjerenja, standarda etike i edukacije.

Nadzorna skupina, čiji je član Europska komisija, nadzire djelovanje PIOB-a u javnom interesu, s posebnim naglaskom na PIOB-ov nadzor postupka izrade standarda.

Kad je riječ o mogućoj situaciji sukoba interesa, članovi PIOB-a i osoblje trebaju se pridržavati njegova Kodeksa ponašanja. U prvom pravilu PIOB-ova Kodeksa ponašanja navodi se da se članovi Odbora i osoblje ne smiju baviti bilo kojim pitanjem u vezi s kojim bi zbog sukoba interesa mogla biti ugrožena njihova prosudba. Svake godine svaki član Odbora

¹⁴ <https://www.iosco.org/>

¹⁵ https://www.iosco.org/about/monitoring_group/pdf/2018-05-31-Monitoring-Group-Summary-of-Feedback.pdf

potpisuje izjavu o nepostojanju sukoba interesa. Nijedan član Odbora PIOB-a nije 2018. prijavio sukobe interesa.

U Kodeksu se ujedno od članova Odbora i osoblja zahtijeva da se ponašaju na način koji je povoljan za njihov status članova međunarodne organizacije koja je usmjerena na zaštitu javnog interesa, a to mogu postići ako postupaju s integritetom, nepristrano i diskretno.

4.3. RAZVOJ DOGAĐAJA U PODRUČJU DIVERSIFIKACIJE FINANCIRANJA TIJEKOM 2018.

PIOB se financira tako da se očuva njegova stvarna ili prividna neovisnost. Kako bi se ostvario cilj zaštite javnog interesa, odgovarajućom diversifikacijom financijskih izvora ne samo da bi se omogućilo očuvanje kontinuiteta, već bi se i zajamčila neovisnost PIOB-a. Važnost diversifikacije financiranja već je prepoznata pri reformi Međunarodne federacije računovođa (IFAC) iz 2003., koja je označila početak postojećeg sustava izrade međunarodnih standarda, uključujući PIOB.

Od njegova osnivanja 2005. pa sve do 2010., kada se počeo provoditi program financiranja Zajednice uspostavljen Odlukom 716/2009/EZ, PIOB se financirao isključivo sredstvima IFAC-a (osim doprinosa Španjolske u naravi (tj. najma ureda u Madridu koji je 2018. procijenjen na 128 154 EUR).

Sredstva IFAC-a u određenoj godini maksimalni su zajamčeni doprinos koji je na raspolaganju PIOB-u bez daljnjeg utjecaja IFAC-a. Doprinosi koji nisu primljeni od IFAC-a zamjenjuju, a time i smanjuju doprinose IFAC-a u određenoj godini. U idealnom slučaju, udio financijskih sredstava od IFAC-a u ukupnim godišnjim rashodima PIOB-a trebao bi biti manji od polovine ukupnih financijskih sredstava, no vrlo je teško pronaći druge javne sponzore.

EU je drugi najveći donator PIOB-u. Prihodi PIOB-a 2017. (novčani doprinosi i doprinosi u naravi) iznosili su 1 784 154 EUR. IFAC je osigurao 1 059 807 EUR ili 59,40 %, dok je doprinos EU-a iznosio 325 000 EUR ili 18,21 %.

Prihodi PIOB-a 2018. (novčani doprinosi i doprinosi u naravi) iznosili su 1 825 620 EUR, a doprinos EU-a iznosio je 331 000 EUR ili 18,13 %. Doprinos IFAC-a iznosio je 1 135 302 EUR ili 62,18 %.

Pregled novčanih doprinosa organizacija naveden je u *Dodatku 5*.

Člankom 9. stavkom 5. Uredbe propisuje se da Komisija, ako financijska sredstva IFAC-a u određenoj godini dosegnu više od dvije trećine ukupnog godišnjeg financiranja PIOB-a, mora predložiti da se njegov godišnji doprinos za tu godinu ograniči na najviše 300 000 EUR. To nije bio slučaj 2018. (kao ni u razdoblju 2014.–2016.). Stoga, s obzirom na to da financijska sredstva IFAC-a nisu dosegla kritični prag propisan Uredbom (66,66 %), Komisija ne mora preispitivati njegov doprinos PIOB-u iz 2018.

5. ZAKLJUČCI

U 2018. Unijin program financiranja i dalje je u potpunosti opravdan u kontekstu napora koje EU ulaže u uspostavu unije tržišta kapitala i zaštitu financijske stabilnosti. Tri korisnika

(EFRAG, Zaklada za MSFI i PIOB) postupali su u skladu s godišnjim programom rada utvrđenim u Prilogu Provedbenoj odluci Komisije iz 2018. U ovom trenutku nema razloga da se dovede u pitanje relevantnost programa u preostalom razdoblju trenutačne financijske perspektive.

Kad je riječ o EFRAG-u, Komisija posebno cijeni sveobuhvatnu analizu učinaka koju je pokrenuo EFRAG kako bi potkrijepio svoj budući savjet o odobravanju MSFI-ja 17 *Ugovori o osiguranju* i njegovu ključnu ulogu u raspravi o *Financijskim instrumentima sa značajkama kapitala* u okviru IASB-a. Osim toga, osnivanje Europskog laboratorija za korporativno izvješćivanje na zahtjev Komisije logičan je nastavak njegove zadaće da Europskoj komisiji pruži vrijedne informacije o najboljim praksama u području nefinancijskog izvješćivanja.

Kad je riječ o Zakladi za MSFI, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde poduzeo je mjere za otklanjanje razloga za zabrinutost koji proizlaze iz faze prije provedbe MSFI-ja 17 tako što je odgodio datum provedbe i izvršio ciljane izmjene standarda. Kad je riječ o objavljivanju podataka o održivosti i poreznoj transparentnosti, Zaklada je sklona primjenjivati neobvezujući pristup kao dio svojeg projekta o komentarima posloводства uz financijske izvještaje. Naposljetku, u pregledu financiranja Zaklade 2018. ističe se razlika između financijskih doprinosa i zastupljenosti jurisdikcija u odboru upravitelja, a u IASB-u je ta razlika još i veća u odnosu na već neuravnoteženu situaciju u kojoj je posebno mali udio sredstava financiranja iz regije „Sjeverna i Južna Amerika” koji se 2018. dodatno smanjio za 10 %.

Neovisni nadzor PIOB-a postoji kako bi se ulagatelje i ostale osobe uvjerilo da je izrada standarda povezanih s revizijom izvršena u javnom interesu. Premda će se sastav i uloga PIOB-a najvjerojatnije mijenjati u nadolazećim godinama u skladu s reformom koju će pokrenuti nadzorna skupina, neovisni nadzor i dalje će biti jedna od ključnih značajki svakog budućeg modela upravljanja. Osim toga, u međuvremenu bi trebalo nastaviti raditi na diversifikaciji financiranja PIOB-a.

Dodatak 1. – Sažetak aktivnosti u području MSFI-ja u 2018.

Standard	IASB, datum izdavanja	Datum početka primjene	Datum objave u Službenom listu
Izmjene MSFI-ja 2 – Objašnjenja klasifikacije i mjerenja plaćanja temeljenih na dionicama	20.6.2016.	1.1.2018.	27.2.2018.
Godišnja poboljšanja MSFI-ja u razdoblju 2014.–2016.	8.12.2016.	1.1.2017.	8.2.2018.
IFRIC 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi	8.12.2016.	1.1.2018.	3.4.2018.
Izmjene MRS-a 40: Prijenosi ulaganja u nekretnine	8.12.2016.	1.1.2018.	15.3.2018.
MSFI 17 – Ugovori o osiguranju	18.5.2017.	1.1.2021.	
IFRIC 23 – Nesigurnost postupanja s porezom na dobit	7.6.2017.	1.1.2018.	24.10.2018.
Izmjene MSFI-ja 9 Financijski instrumenti – Elementi prijevremenog plaćanja s negativnom naknadom	12.10.2017.	1.1.2019.	26.3.2018.
Izmjene MRS-a 28 – Dugoročni interes u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima	12.10.2017.	1.1.2019.	11.2.2019.
Godišnja poboljšanja u razdoblju 2015.–2017.	12.12.2017.	1.1.2019.	15.3.2019.
Izmjene MRS-a 19 – Izmjena, ograničenje ili namira plana	7.2.2018.	1.1.2019.	14.3.2019.
Izmjene upućivanja na Konceptijski okvir u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja	29.3.2018.		
Izmjene MSFI-ja 3 – Definicija poslovanja	22.10.2018.		
Izmjene MRS-a 1 i MRS-a 8 – Definicija izraza „značajno”	31.10.2018.		

Projekti navedeni u zahtjevima za bespovratna sredstva	2017.	2018.	2019.	Napomene
Projekt o boljoj komunikaciji				
Primarni financijski izvještaji	Plan rada	Plan rada	Plan rada	Ciljano poboljšanje strukture i sadržaja primarnog financijskog izvještaja.
Inicijativa o objavljivanju – Načela objavljivanja	Plan rada	Dokument za raspravu – 30.3.2017.	Sažetak projekta objavljen u ožujku 2019.	Istraživački projekt radi poboljšanja zahtjeva o objavljivanju.
Inicijativa o objavljivanju – Definicija značajnosti (izmjena MRS-a 1 i MRS-a 8)		Nacrt za javnu raspravu – 14.9.2017.	objavljen 31.12.2018.	Projekt je dovršen.
Inicijativa o objavljivanju – Ciljano preispitivanje objavljivanja na razini standarda			Plan rada	Projekt je osmišljen kako bi se ispitali zahtjevi o objavljivanju iz MSFI-ja 13 Mjerenje fer vrijednosti i MRS-a 19 Primanja zaposlenih u odnosu na nove smjernice koje je utvrdio IASB.
Inicijativa o objavljivanju – Računovodstvene			Plan rada	Projekt je osmišljen kako bi se poboljšalo objavljivanje koje se odnosi na računovodstvene politike primjenom načela značajnosti.

politike				
Istraživački projekti				
Poslovno spajanje pod zajedničkom kontrolom	Plan rada	Plan rada	Plan rada	Cilj je ovog projekta smanjiti razlike računovodstvenih postupaka povezanih s poslovnim spajanjima pod zajedničkom kontrolom.
Preispitivanje nakon uvođenja MSFI-ja 13		Plan rada	Sažetak projekta objavljen u prosincu 2018.	Preispitivanjem se želi procijeniti učinak MSFI-ja 13 „Mjerenje fer vrijednosti” na financijsko izvještavanje. Započelo je 2017. zahtjevom za dostavu informacija.
Diskontna stopa	Plan rada	Plan rada	Sažetak projekta objavljen u veljači 2019.	Plan istraživanja primjene diskontne stope u MSFI-jima. Projekt je dovršen u ožujku 2017. Sažetak istraživanja očekuje se 2018.
Dinamično upravljanje rizicima	Plan rada	Plan rada	Plan rada	Plan istraživanja makrozaštite od rizika kako bi se utvrdio računovodstveni model za izvještavanje o zaštiti od rizika i dinamičnom upravljanju rizicima. Dokument za raspravu očekuje se 2019.
Financijski instrumenti sa značajkama kapitala	Plan rada	Plan rada	Dokument za raspravu lipanj 2018.	Objašnjenje prezentiranja financijskih instrumenata sa značajkama obveza i kapitala. Cilj je objasniti zahtjeve MRS-a 32 – Financijski instrumenti – prezentiranje.
Goodwill i umanjenje vrijednosti	Plan rada	Plan rada	Plan rada	Istraživački projekt kojim se želi osigurati pravodobno priznavanje umanjenja vrijednosti goodwilla. Cilj je unaprijediti zahtjeve iz MRS-a 36.
Plaćanje temeljeno na dionicama	Plan rada	Dovršen	Sažetak projekta	Projekt je dovršen.

			listopad 2018.	
Aktivnosti u području reguliranih stopa	Plan rada	Plan rada	Plan rada	Cilj je projekta utvrditi učinke propisa o stopama kada su propisane politike određivanja cijena u poduzećima.
Koncepcijski okvir	Nacrt za javnu raspravu – 28.5.2015.	U tijeku	Objavljen u ožujku 2018.	Projekt je dovršen.
Ekstraktivne djelatnosti			Plan rada	Istraživački projekt u okviru kojeg se razmatra poboljšanje MSFI-ja 6 – Istraživanje i procjena mineralnih resursa.
Projekti održavanja – Manje izmjene				
Računovodstvene politike i računovodstvene procjene (izmjene MRS-a 8)		Nacrt za javnu raspravu – 12.9.2017.	Plan rada	Objašnjenje razlike između računovodstvenih politika i procjena.
Promjene računovodstvenih politika (izmjene MRS-a 8)		Plan rada	Nacrt za javnu raspravu 26.3.2018.	Sniziti prag nepraktičnosti u pogledu retrospektivne primjene dobrovoljnih promjena računovodstvenih politika.
Dostupnost povrata (izmjene IFRIC-a 14)		Plan rada	Plan rada	Objašnjenja o tome kada treće strane imaju pravo donositi određene odluke o definiranom planu poduzeća za naknade zaposlenicima.
Klasifikacija obveza (izmjene MRS-a 1)		Nacrt za javnu raspravu –	Plan rada	Objašnjenje klasifikacije dugovanja s opcijama obnavljanja. Izmjena se očekuje 2019.

		10.2.2015.		
Definicija poslovanja (izmjene MSFI-ja 3)		Plan rada	Objavljen je 22.10.2018.	Objašnjenje definicije pojmova „poslovanje” i „skupina imovine”
Naknade u testu 10 posto za prestanak priznavanja (izmjene MSFI-ja 9)		Plan rada	Plan rada	Objašnjenje naknada i troškova koje treba razmotriti pri procjeni prestanka priznavanja financijske obveze.
Poboljšanja IFRS-a 8 – Operativni segmenti		Nacrt za javnu raspravu – 29.3.2017.	Sažetak projekta veljača 2019.	Projekt je dovršen nakon dobivanja povratnih informacija na temelju savjetovanja o nacrtu za javnu raspravu.
MRS 16 – Prihodi prije namjeravane uporabe		Nacrt za javnu raspravu – 20.6.2017.	Plan rada	Izmjena kojom se zabranjuje odbijanje prihoda od prodaje od troška pojedine nekretnine.
Oporezivanje pri mjerenjima fer vrijednosti (izmjene MRS-a 41)			Plan rada	Izmjenom se nastoji suziti područje primjene postojećeg izuzeća u MRS-u 12 tako da se ne priznaju odgođeni porezi nakon početnog priznavanja imovine ili obveze.
Reforma IBOR-a i učinci na financijsko izvještavanje			Plan rada	Projekt kojim se nastoje otkloniti posljedice reforme IBOR-a na financijsko izvještavanje.
Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (izmjene			Nacrt za javnu raspravu 13.12.2018.	Projekt kojim se nastoji pojasniti definicija „neizbježnih troškova” pri utvrđivanju štetnosti ugovora.

MRS-a 37)				
Mirovinske naknade koje ovise o povratu imovine			Plan rada	Istraživački projekt u okviru kojeg se razmatra mogućnost izmjene MRS-a 19 Primanja zaposlenika s obzirom na mirovinske naknade koje ovise o povratu imovine.
Društvo kći kao subjekt koji prvi put primjenjuje MSFI-je (izmjene MSFI-ja 1)			Plan rada	Objašnjenje MSFI-ja 1 u pogledu izračuna kumulativne prilagodbe preračunavanja nakon što društvo kći prvi put primijeni MSFI.

Dodatak 2. – Pregled financiranja Zaklade za MSFI u 2018.

Pregled financiranja Zaklade za MSFI						
Pružatelji financijskih doprinosa	Doprinos 2018.	Doprinos 2017.	Doprinos 2016.	Broj upravitelja	Promjene na temelju konstantnog valutnog tečaja	
					2018./2017.	2017./2016.
Međunarodna revizorska društva	24,0 %	34,7 %	31,3 %		−31,8 %	−0,3 %
Europska komisija	18,5 %	16,5 %	15,6 %		2,0 %	2,0 %
Države članice EU-a	17,3 %	15,9 %	15,4 %	7	−4,0 %	1,0 %
Azija/Oceanija	32,7 %	25,6 %	29,0 %	8	7,4 %	−2,4 %
Sjeverna i Južna Amerika	6,1 %	5,8 %	6,6 %	6	−10,8 %	−17,0 %
Afrika	0,6 %	0,5 %	1,2 %	1	0,0 %	−53,3 %
Ostali	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0	−15,7 %	−2,4 %
Ukupno				22	−9,7 %	−2,1 %

Izvor: Zaklada za MSFI

Dodatak 3. – Pregled financiranja EFRAG-a u 2018.

DOPRINOSI u tisućama EUR			
	2018.	2017.	2016.
Europske organizacije dionika			
Accountancy Europe	300	300	300
BUSINESSEUROPE	125	125	125
INSURANCE EUROPE	75	75	75
Europsko udruženje banaka (EBF)	75	75	75
Europska grupacija štedionica (ESBG)	75	75	75
Europska udruga zadružnih banaka (EACB)	75	75	75
Europska federacija računovođa i revizora za MSP-ove (EFAA)	25	25	25
Europska federacija udruga financijskih analitičara (EFFAS)	15	15	15
Ukupno	765	765	765
Nacionalne organizacije			
Francuska	350	350	350
Njemačka	350	350	350
UK	350	350	350
Italija	290	290	290
Švedska	100	100	100
Danska	50	50	50
Nizozemska	50	50	50
Španjolska	50	50	0
Luksemburg	10	15	15
Ukupno	1600	1605	1555
Europska komisija ¹⁶	2885	2593	2432
UKUPNI DOPRINOSI	5250	4963	4752

Izvor: EFRAG

¹⁶ Bespovratna sredstva na dan 31. srpnja 2019. (privremeni doprinosi za bespovratna sredstva za 2018.).

Dodatak 4.: Podaci o zastupljenosti spolova u EFRAG-u na dan 31. prosinca 2018.

Skupina	Postotak muškaraca	Postotak žena	Postotak osoba iz srednje i istočne Europe	Broj državljanstava
Odbor EFRAG-a	76 %	24 %	0 %	
EFRAG TEG	87 % (od 1. travnja 2019. 81 %)	13 % (od 1. travnja 2019. 19 %)	6 % (od 1. travnja 2019. 0 %)	10 (od 1. travnja 2019. osam)
Radne i savjetodavne skupine EFRAG TEG-a	79 %	21 %	2 %	Od 6 do 14
Upravljačka skupina Europskog laboratorija	59 %	41 %	12 %	13
Radna skupina Europskog laboratorija za provedbu projekta	52 %	48 %	13 %	13

Izvor: EFRAG

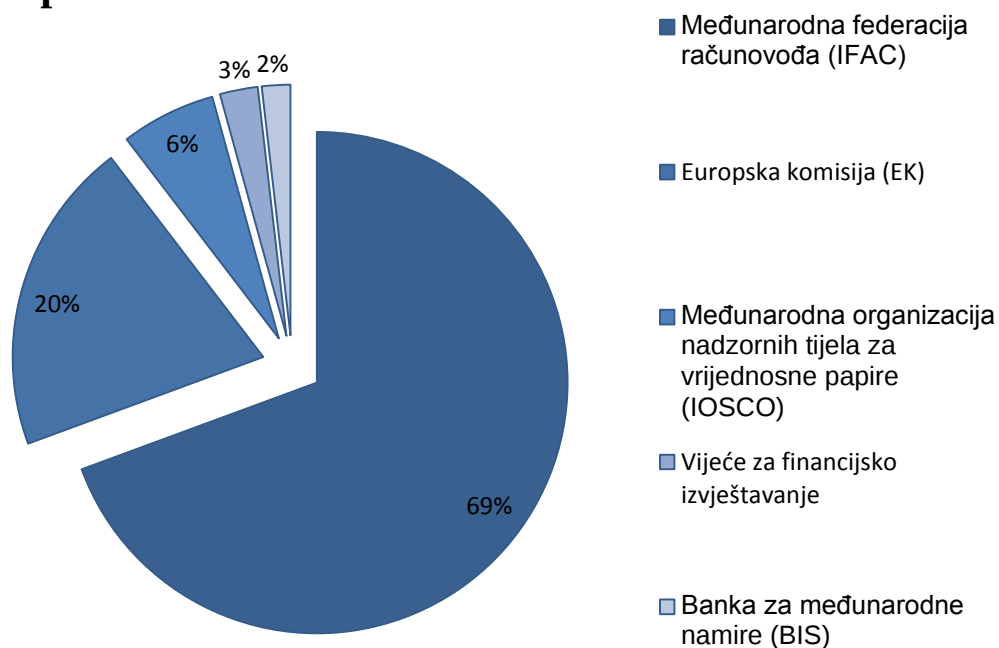
Dodatak 5.

Diversifikacija proračuna PIOB-a

PIOB je 2012. prikupljao sredstva u bliskoj suradnji s MG-om i IFAC-om. Stoga je PIOB sljedećih godina ostvario diversificirano financiranje i iz drugih izvora osim od IFAC-a. PIOB je 2018. primio doprinose u iznosu od 1 636 302 EUR od sljedećih organizacija:

- Međunarodna federacija računovođa: 1 135 302 EUR
- Europska komisija: 331 000 EUR
- Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO): 100 000 EUR
- Vijeće za financijsko izvještavanje: 40 000 EUR
- Banka za međunarodne namire: 30 000 EUR

Doprinosi 2018. u %

Prilog

Privremena ocjena programa

1. SAŽETAK

Ovaj je Prilog privremena ocjena programa financiranja koji služi podupiranju posebnih aktivnosti u području financijskog izvještavanja i revizije. Njime se ocjenjuje napredak programa financiranja u ostvarivanju ciljeva tog programa u razdoblju od 2014. do 2019.

U njemu se ocjenjuje ukupna primjerenost i koherentnost programa, učinkovitost njegove provedbe te opća i pojedinačna učinkovitost programa rada korisnika u smislu ostvarivanja cilja iz članka 2. Uredbe 258/2014, a to je poboljšati uvjete učinkovitog funkcioniranja unutarnjeg tržišta podupiranjem transparentnog i neovisnog razvoja međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te revizijskih standarda.

U ocjeni se utvrđuje da se programom financiranja tijekom razmatranog razdoblja pridonijelo predviđenom cilju te je on i dalje relevantan s obzirom na izmjene europskog okvira za korporativno izvješćivanje te je u skladu s ostalim političkim prioritetima Europske unije.

Međutim, u privremenoj ocjeni utvrđuju se i nova neriješena pitanja koja su se pojavila u okviru europskog Akcijskog plana o financiranju održivog rasta te će zbog toga tijekom aktivnosti odobravanja koje provodi EFRAG trebati temeljitije provjeriti učinke na održivost. Time se kompenzira činjenica da Zaklada za MSFI o izradi MSFI-ja razmišlja samo u kontekstu izvještavanja o financijskim rezultatima i ne provodi obveznu procjenu dalekosežnijih učinaka MSFI-ja na gospodarstvo ili održivost.

U privremenoj ocjeni primjećuje se da se zbog tog novog cilja politike već povećao opseg aktivnosti odobravanja i istraživanja koje provodi EFRAG koji je nedavno, na zahtjev Komisije, pokrenuo dva velika projekta za tu namjenu kako bi se procijenile posljedice MSFI-ja na dugoročna ulaganja vlasničkog kapitala i utvrdila moguća poboljšanja radi poticanja dugoročnosti u ponašanju ulagača. Kad je riječ o PIOB-u, službe Komisije podsjećaju na potrebu ostvarenja većeg stupnja diversifikacije financiranja.

Zaključno, službe Komisije utvrdile su da je trenutačno sufinanciranje iz EU-a dosad bilo u skladu s očekivanjima te bi se trebalo nastaviti u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. Njime bi se posebno trebalo osigurati odgovarajuće financiranje kojim se EFRAG-u omogućuje da izvrši svoju novu zadaću postizanja održivosti.

2. UVOD

2.1. SVRHA PRIVREMENE OCJENE

Člankom 9. stavkom 8. Uredbe 258/2014 od Komisije se zahtijeva da Europskom parlamentu i Vijeću podnese izvješće o postignućima programa Unije za podupiranje posebnih aktivnosti

u području financijskog izvještavanja i revizije za razdoblje 2014.–2020. U tom se izvješću ocjenjuje barem *ukupna primjerenost* i *koherentnost* programa, *učinkovitost* njegove provedbe te opća i *pojedinačna učinkovitost* programa rada korisnika u pogledu podupiranja transparentnog i neovisnog razvoja međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te revizijskih standarda.

2.2. PROGRAM EUROPSKE UNIJE ZA PODUPIRANJE POSEBNIH AKTIVNOSTI U PODRUČJU REVIZIJE I FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Programom se sufinanciraju aktivnosti tri organizacije: Zaklade za međunarodne standarde financijskog izvještavanja (Zaklade za MSFI), Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) i Odbora za nadzor javnog interesa (PIOB). Njime se pridonosi ostvarenju ciljeva politike Unije koji se odnose na financijsko izvještavanje i reviziju. Zaklada za MSFI izrađuje međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI-ji) u okviru svojeg Odbora za međunarodne standarde financijskog izvještavanja (IASB), dok EFRAG Europskoj komisiji pruža savjete o odobravanju novih ili izmijenjenih standarda i nadzire aktivnosti izrade standarda koje provodi IASB kako bi se osigurala zaštita europskih interesa. PIOB uz potporu Međunarodne federacije računovođa (IFAC) provodi nadzor triju odbora za izradu standarda u području revizije, izražavanja uvjerenja, edukacije i etike.

Kad je riječ o financijskom izvještavanju, programom se nadopunjuje Uredba o MRS-u u kojoj se od društava čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište EU-a traži da svoje konsolidirane financijske izvještaje pripreme u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Financijska omotnica programa za razdoblje 2014.–2020. iznosi 57 007 000 EUR te je raspoređena na sljedeći način:

- Zaklada za MSFI: 31 632 000 EUR
- EFRAG: 23 134 000 EUR
- PIOB: 2 241 000 EUR

Financiranje se omogućuje trima korisnicima u obliku bespovratnih sredstava za poslovanje koja se dodjeljuju u okviru izravnog upravljanja godišnjim programima rada.

2.3. CILJEVI PROGRAMA

Glavni operativni ciljevi u području financijskog izvještavanja koji su navedeni u uvodnim izjavama Uredbe 258/2014 o uspostavi programa uključuju:

- osiguravanje usporedivosti i transparentnosti financijskih izvještaja trgovačkih društava u cijeloj Uniji,
- poticanje konvergencije računovodstvenih standarda koji se primjenjuju u svijetu s krajnjim ciljem, a to je izrada jedinstvenog skupa računovodstvenih standarda,
- osiguravanje da se interesi Unije na odgovarajući način uzmu u obzir u postupku izrade međunarodnih standarda. U te bi interese trebalo uključiti pojam „opreznost”, održavanje

zahtjeva za istinitim i točnim prikazom te bi trebalo uzeti u obzir utjecaj standarda na financijsku stabilnost i gospodarstvo,

- povećanje financijske neovisnosti korisnika o privatnom sektoru i *ad hoc* izvorima čime se povećavaju njihove mogućnosti i vjerodostojnost,
- nadziranje postupka donošenja međunarodnih revizijskih standarda i ostalih aktivnosti u javnom interesu koje obavlja Međunarodna federacija računovođa,
- poticanje transparentnosti i uključivanja dionika u postupak izrade standarda i odobravanja¹⁷.

2.4. PROVEDBA PROGRAMA UNIJE

Komisija je odgovorna za sadržaj programâ rada u okviru Programa Europske unije za podupiranje posebnih aktivnosti u području revizije i financijskog izvještavanja.

Međutim, kako je navedeno u statutu Zaklade za MSFI, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ima potpunu slobodu u izradi i provedbi svojeg tehničkog programa pod uvjetom da se savjetuje s upraviteljima i savjetodavnim vijećem Zaklade i svake pete godine provede javno savjetovanje. To znači da se Europska komisija može pridržavati samo programa rada koji je utvrdio IASB.

Komisija svake godine nadzire provedbu programa Unije i uporabu dodijeljenih bespovratnih sredstava tako što:

- (i) priprema godišnja izvješća o aktivnostima korisnika, tj. Zaklade za MSFI, EFRAG-a i PIOB-a; te
- (ii) donosi odluke o godišnjem financiranju, a time se dobiva ocjena programa rada korisnika na temelju detaljnih pravila utvrđenih u članku 110. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 („Financijska uredba”).

3. OPSEG PRIVREMENE OCJENE

Privremenom ocjenom obuhvaćena su sljedeća pitanja u skladu s člankom 9. stavkom 8. Uredbe 258/2014:

- **učinkovitost:** kolika je uspješnost cjelokupnog programa i programa rada svakog pojedinačnog korisnika u postizanju ciljeva tih programa ili napretku prema tim ciljevima?
- **primjerenost:** jesu li ciljevi programa i dalje relevantni kada se misli na cjelovitost (nove potrebe) ili točnost (promjene potreba ili nestanak potreba)?
- **koherentnost:** koliko je program usklađen s ostalim politikama EU-a, ima li nedosljednosti među aktivnostima koje poduzimaju korisnici?

¹⁷ Uvodna izjava 15. Uredbe 258/2014.

Ocjena se temeljila na sljedećim izvorima podataka:

- godišnjim izvješćima i popratnoj dokumentaciji koje korisnici Europskoj komisiji dostavljaju svake godine,
- podacima i stajalištima koje je Komisija prikupila na raznim sastancima Nadzornog odbora u kojima sudjeluje kao promatrač kako bi raspravljala o pitanjima financiranja i pojasnila ih,
- financijskim izvještajima i izvješćima revizora o korisnicima,
- posjetima poslovnim prostorima triju korisnika radi provjere financijskih sustava i kontrole,
- predstojećoj provjeri prikladnosti okvira EU-a za javno izvješćivanje trgovačkih društava u 2019.,
- evaluaciji Uredbe 1606/2002 („Uredba o MRS-u”) iz 2015.¹⁸,
- ex-ante evaluaciji programa Unije za 2012.¹⁹.

Pristup

Ocjena je dana u skladu sa zahtjevima članka 9. stavka 8. Uredbe 258/2014. Njome je obuhvaćeno razdoblje od 2014. do 2019., no ne preostalo razdoblje (tj. razdoblje do kraja 2020.).

U izvješću se primjenjuje retroaktivan pristup te se u njemu ne razmatraju eventualne alternative politici. Ono je nastalo u okviru procjene učinka kojom se podupire Komisijin prijedlog o uspostavi Programa za jedinstveno tržište u razdoblju od 2021. do 2027.²⁰

4. REZULTATI OCJENE

4.1. UČINKOVITOST CJelokUPNOG PROGRAMA

Iako se detaljne ocjene napretka navode u godišnjim izvješćima Komisije, u ovom se odjeljku nastoji pružiti uvid u to jesu li se tijekom razmatranog razdoblja i dalje ispunjavali ciljevi programa zbog aktivnosti Zaklade za MSFI, EFRAG-a i PIOB-a.

Ključni nalazi

Tri korisnika mogla su zbog sredstava programa izraditi standarde kojima se poboljšava transparentnost i usporedivost financijskih informacija o financijskim instrumentima, priznavanju prihoda i ugovorima o najmu. Projekt Zaklade za MSFI „Bolja komunikacija”, koji je u tijeku, primjer je daljnjeg poboljšanja usporedivosti jačanjem dosljednosti u definiciji ključnih pokazatelja uspješnosti i prezentiranju financijskih izvještaja.

¹⁸ COM(2015) 301 final.

¹⁹ COM(2012) 782 final.

²⁰ SWD(2018) 320 final, dodatak 8.

Programom se pridonijelo globalnom prihvaćanju MSFI-ja kao referentnog skupa računovodstvenih standarda visoke kvalitete.

EFRAG je Europskoj komisiji dostavio kvalitativne savjete o odobravanju novih ili izmijenjenih standarda te to tijelo nadzire aktivnosti izrade standarda koje IASB poduzima radi zaštite europskih interesa. U tom je pogledu program Unije pridonio jačanju kapaciteta EFRAG-a za izvršenje procjena dalekosežnijih ekonomskih posljedica novih MSFI-ja na razini cijelog EU-a.

Kad je riječ o financijskoj neovisnosti korisnika, zbog diversifikacije njihova financiranja povećala se razina njihove vjerodostojnosti i tehničkog kapaciteta. Međutim, nije ispunjen cilj uspostave nacionalnog sustava financiranja proporcionalnog bruto domaćem proizvodu određene zemlje iz kojeg bi se financirala Zaklada za MSFI. Provedbom Maystadtove reforme povećala se skupina zainteresiranih strana koje sudjeluju u radu EFRAG-a te je zahvaljujući njoj postignuta bolja koordinacija među europskim dionicima u području financijskog izvještavanja.

Zaklada za MSFI i EFRAG, odnosno korisnici, uveli su stroga pravila o propisanom postupku te su na dobrom putu da uspostave registre transparentnosti.

Kad je riječ o PIOB-u, bespovratna sredstva EU-a bila su pomoć u privlačenju drugih javnih sponzora te su poslužila da se osigura minimalna razina neovisnosti od IFAC-a i revizorske struke.

4.2. POJEDINAČNA UČINKOVITOST KORISNIKA

Zaklada za MSFI

4.2.1. KLJUČNA POSTIGNUĆA ZAKLADE ZA MSFI

Nakon javnog savjetovanja Odbor za međunarodne računovodstvene standarde utvrdio je plan rada za razdoblje 2015.–2020. kojim se nastoji poboljšati i poduprijeti provedba postojećih standarda te unaprijediti način objave podataka u financijskim izvještajima. Zaklada za MSFI objavila je u razdoblju 2014.–2018. četiri važna standarda, uključujući: MSFI 15 – *Prihodi na temelju ugovora s kupcima*, MSFI 9 – *Financijski instrumenti*, MSFI 16 – *Najmovi* i MSFI 17 – *Ugovori o osiguranju*. Osim toga, u prosincu 2018. Europska komisija je na temelju taksonomije koju održava Zaklada za MSFI donijela regulatorni tehnički standard za specifikaciju Europskog jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje kojim se od 2020. nadalje zahtijeva da izdavatelji vrijednosnih papira koji su uvršteni na uređeno tržište EU-a sastave svoje financijske izvještaje u skladu s MSFI-jima u formatu iXBRL.

4.2.2. KOLIKO JE UČINKOVITA ZAKLADA ZA MSFI DOSAD BILA U POSTIZANJU PLANIRANIH CILJEVA ILI NAPRETKU PREMA NJIMA?

Ključni nalazi

Osiguravanje usporedivosti i transparentnosti financijskih izvještaja trgovačkih društava u cijeloj Uniji

U Izvješću Komisije Europskom parlamentu i Vijeću iz 2015. o evaluaciji Uredbe br. 1606/2002 („Uredba o MRS-u”) zaključeno je da se uvođenjem MSFI-ja u Europskoj uniji povećala transparentnost financijskih izvještaja zahvaljujući boljoj kvaliteti i objavljivanju, što je dovelo do veće usporedivosti financijskih izvještaja unutar sektora odnosno među njima.

Zaklada za MSFI objavila je u razdoblju 2014.–2018. važne standarde i provela istraživačke projekte kojima se nastojalo poboljšati usporedivost i transparentnost financijskih izvještaja izrađenih u skladu s MSFI-jima.

MSFI 15 *Prihodi* na temelju ugovora s kupcima objavljen je u svibnju 2014. i izmijenjen 2015. kako bi se pružila dodatna pojašnjenja i olakšala njegova provedba u praksi. Prvi standard izrađen je u suradnji s Odborom SAD-a za financijsko-računovodstvene standarde, a cilj je bio uvesti jedan pojednostavnjeni model za priznavanje prihoda koji se primjenjuje na sve ugovore s kupcima i pojasniti zahtjeve prethodnih standarda MRS 8 *Prihodi* i MRS 11 *Ugovori o izgradnji* u okviru dodatnih smjernica o provedbi. Taj se standard u Europi primjenjuje od 1. siječnja 2018. te se očekuje da će se na temelju njega povećati usporedivost između MSFI-jeva i općeprihvaćenih računovodstvenih načela SAD-a (GAAP) te istodobno smjernicama poboljšati dosljedna provedba u trgovačkim društvima.

MSFI-jem 9 *Financijski instrumenti* nastoji se poboljšati računovodstveni tretman instrumenata kreditiranja i osigurati pravodobno priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka primjenom modela umanjenja vrijednosti usmjerenog na budućnost. Njime se ujedno žele zahtjevi u pogledu računovodstva zaštite od rizika bolje uskladiti s postupcima upravljanja rizicima u trgovačkim društvima i istodobno poboljšati objave. Očekuje se da će se time smanjiti podaci koji nisu u skladu s GAAP-om i povećati transparentnost u pogledu uporabe financijskih instrumenata za potrebe smanjenja rizika. Standard se primjenjuje u godišnjem razdoblju koje počinje nakon 1. siječnja 2018.

MSFI-jem 16 *Ugovori o najmu* znatno se proširuje opseg ugovora o najmu u pogledu kojih u financijskim izvještajima najmoprimca treba zasebno priznavati imovinu i obveze u najmu. Taj je standard sastavljen kako bi se povećao stupanj usporedivosti financijske poluge među trgovačkim društvima te transparentnosti novčanih tokova koji proizlaze iz ugovora o najmu. Obvezna primjena u Europi započela je 1. siječnja 2019.

MSFI-jem 17 *Ugovori o osiguranju* nastoji se pružiti usklađeni računovodstveni tretman ugovora o osiguranju i tako znatno poboljšati usporedivost financijskih izvještaja u društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje. Tim se standardom zahtijeva i uporaba trenutačnih procjena te pravodobno priznavanje očekivanih gubitaka kako bi se povećala transparentnost u području rizika u osiguranju i financijskih rizika sadržanih u ugovorima o osiguranju. Njime se nastoji i pojednostavniti model za priznavanje prihoda slično onome u MSFI-ju 15 kako bi se poboljšala usporedivost među sektorima.

Naposljetku, Zaklada za MSFI u okviru projekta *Bolja komunikacija* razmatra moguća poboljšanja prezentiranja financijskih izvještaja izrađenih u skladu s MSFI-jima kako bi se poboljšala usporedivost pokazatelja uspješnosti. Provedba javnog savjetovanja u kojemu će se iznijeti prijedlozi IASB-a očekuje se 2019.

Službe Komisije stoga ocjenjuju da su aktivnosti izrade standarda koje provodi Zaklada za MSFI pridonijele povećanju razine transparentnosti i usporedivosti financijskih izvještaja, čime se poboljšalo učinkovito funkcioniranje tržišta kapitala EU-a.

Poticanje konvergencije računovodstvenih standarda koji se primjenjuju u svijetu s krajnjim ciljem izrade jedinstvenog skupa računovodstvenih standarda

U razdoblju od 2014. do 2018. ostvaruje se daljnji napredak u međunarodnoj primjeni i prihvatanju MSFI-ja te 30 dodatnih jurisdikcija, uglavnom iz Afrike, zahtijeva primjenu MSFI-ja. U anketi iz 2018. o uporabi MSFI-ja u svijetu, koju je provela Zaklada za MSFI, ističe se da od 166 ispitanih jurisdikcija 87 % njih traži primjenu MSFI-jea barem u društvima koja su odgovorna javnosti. Međutim, neka velika tržišta kapitala (Japan, Sjedinjene Američke Države) ne zahtijevaju MSFI-je, već njihovu uporabu dopuštaju nacionalnim i inozemnim izdavateljima, dok su druge velike jurisdikcije kao što su Kina i Indija tek provele program konvergencije nacionalnih računovodstvenih standarda s MSFI-jima kojim se možda neće osigurati potpuna usklađenost sa standardima koje je objavio IASB. Nadalje, iako je programom izrade standarda koji su zajednički izradili IASB i FASB ostvarena znatna konvergencija kad je riječ o priznavanju prihoda i ugovorima o najmu, za financijske instrumente i ugovore o osiguranju taj je program prekinut.

Stoga se, unatoč nekim ograničenjima, programom Unije pridonijelo međunarodnom prihvatanju MSFI-ja kao globalnog referentnog modela za financijsko izvještavanje.

Osiguravanje da se interesi Unije na odgovarajući način uzmu u obzir u postupku izrade međunarodnih standarda. U te bi interese trebalo uključiti pojam „opreznost” i zadržavanje zahtjeva istinitog i točnog prikaza te bi trebalo uzeti u obzir utjecaj standarda na financijsku stabilnost i gospodarstvo,

Kako je navedeno u statutu Zaklade za MSFI, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ima potpunu slobodu u izradi i provedbi svojeg tehničkog programa pod uvjetom da se savjetuje s upraviteljima i savjetodavnim vijećem Zaklade i svake pete godine provede javno savjetovanje. Europska unija je u Zakladi za MSFI zastupljena samo kao član Nadzornog odbora i promatrač u Savjetodavnom vijeću za standarde, što znači da izravno ne utječe na odabire u postupku izrade standarda.

Stoga stajališta europskih dionika treba navesti u skladu s postupcima utvrđenima u Priručniku o propisanom postupku Zaklade za MSFI u kojem se posebno propisuje da Odbor za međunarodne računovodstvene standarde mora steći uvid u vjerojatne učinke svojih prijedloga izrade standarda te objaviti analizu učinka za svaki nacrt za javnu raspravu ili konačni standard. Međutim, zahtjevi iz Priručnika o propisanom postupku usmjereni su na poboljšanje financijskog izvještavanja i na procjenu vjerojatnih troškova usklađivanja koje bi

imali korisnici i oni koji izrađuju financijske izvještaje, čime se isključuju dalekosežniji učinci MSFI-ja na financijsku stabilnost, gospodarstvo ili održivost.

Zaklada za MSFI osnovala je 2013. savjetodavno tijelo (savjetodavna skupina za analizu učinaka) kako bi IASB-u pomogla u jačanju njegove metodologije analize učinka. U tom je pogledu ostvaren određeni napredak u „analizi učinaka” kao podlozi za izdavanje MSFI-ja 16 *Najmovi*, u kojoj se posebno razmatraju ekonomska pitanja zbog učinka standarda na trošak zaduživanja trgovačkih društava, klauzule o dugu (iskorištavanjem zaključaka studije koju je proveo EFRAG), regulatorne kapitalne zahtjeve banaka i pristup financiranju za manja trgovačka društva. Zaklada za MSFI u okviru preispitivanja svojeg Priručnika o propisanom postupku pokrenula je 2019. javno savjetovanje u kojemu se pokazalo da bi analizu učinaka trebalo izričito uključiti u sve faze postupka IASB-a za izradu standarda te da u okviru nje treba razmotriti vjerojatne koristi novih MSFI-ja za dugoročnu financijsku stabilnost. Međutim, ne zahtijeva se da Odbor procijeni moguće dalekosežnije gospodarske posljedice izmjene u financijskom izvještavanju ili neke druge posljedice takve izmjene.

Kad je riječ o načelu istinitog i točnog prikaza, IASB je u ožujku 2018. objavio revidirani konceptijski okvir za financijsko izvještavanje koji pruža neobvezujuće smjernice Odboru pri izradi MSFI-ja. Iako ga Europska unije nije odobrila, tim se okvirom definiraju kvalitativne značajke korisnih financijskih informacija pa se tako daje konceptijski kontekst povoljan za ispunjenje načela istinitog i točnog prikaza. U revidiranom okviru pojašnjava se da bi dostavljene informacije korisnicima trebale pomoći korisnicima pri ocjeni upravljanja gospodarskim resursima određenog subjekta te se u njemu navodi da je opreznost (koja se definira kao oprezno prosuđivanje u uvjetima neizvjesnosti) potpora točnosti financijskog izvještavanja.

Povećanje financijske neovisnosti korisnika o privatnom sektoru i ad hoc izvorima čime se povećavaju njihove mogućnosti i vjerodostojnost

Promjene u sredstvima Zaklade za MSFI					
Iznosi u milijunima GBP	2018.	2017.	2016.	2015.	2014.
Primljeni financijski doprinos	22,0	25,1	24,1	21,3	22,6
Prihodi od publikacija	8,6	6,6	6,1	5,8	5,5
Neto dohodak	2,9	8,7	3,2	2,7	3,7
Doprinosi međunarodnih računovodstvenih društava	5,4	8,7	7,7	7,0	6,4
Prosječan broj zaposlenih	142	134	137	139	136

Pregled financiranja Zaklade za MSFI					
Pružatelji financijskih doprinosa	2018.	2017.	2016.	2015.	2014.
Međunarodna računovodstvena društva	24,0 %	34,7 %	31,3 %	33,0 %	28,5 %
Europska komisija	18,5 %	16,5 %	15,6 %	15,4 %	13,6 %
Države članice EU-a (isključujući UK)	13,6 %	12,4 %	11,9 %	12,6 %	12,7 %
Ujedinjena Kraljevina	3,6 %	3,5 %	3,5 %	4,1 %	3,8 %
Ukupno Europska unija	35,8 %	32,4 %	31,0 %	32,2 %	30,2 %
Azija/Oceanija	32,7 %	25,6 %	29,0 %	25,2 %	24,5 %
Sjeverna i Južna Amerika	6,1 %	5,8 %	6,6 %	7,9 %	15,0 %
Afrika	0,6 %	0,5 %	1,2 %	0,9 %	0,8 %
Ostali	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,8 %	1,0 %

Zaklada za MSFI prvenstveno se financira dobrovoljnim doprinosima jurisdikcija (iznos se obično određuje kao postotak bruto domaćeg proizvoda) i međunarodnih računovodstvenih društava. Taj mehanizam dovodi do volatilnosti prihoda Zaklade. Budući da su ukupni zabilježeni doprinosi u razdoblju od 2014. do 2018. bili stabilni, na prvi pogled nije uočljivo znatno smanjenje doprinosa Sjedinjenih Američkih Država (s 15 % u 2014. na 6,1 % ukupnog iznosa financiranja 2018.) koje je djelomično nadoknađeno većom financijskom potporom Europske unije (s 13,5 % na 18,5 %) i Kine (s 8 % na 11 %). Zaklada je u razdoblju 2014.–2018. stalno iskazivala pozitivne prihode, čime je učvrstila svoj financijski položaj za 21 milijun GBP u obliku akumuliranih pričuva. Zaklada je isto tako znatno povećala vlastite prihode od publikacija i licenciranja. Pa ipak i dalje ovisi o doprinosima međunarodnih računovodstvenih mreža kako bi njezin financijski položaj bio na pragu profitabilnosti.

Poticanje transparentnosti i uključivanja dionika u postupak izrade standarda i odobravanja

U Radnom dokumentu službi Komisije iz 2015. kojim se potkrepljuje izvješće o evaluaciji Uredbe br. 1606/2002 o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda utvrđeno je da

Zaklada za MSFI posluje u skladu s dobro utvrđenim i transparentnim postupcima kada provodi svoje aktivnosti izrade standarda²¹. Pregled postupaka naveden je u godišnjem izvješću Komisije o aktivnostima Zaklade za MSFI. Znatna prerada Priručnika Zaklade o propisanom postupku prihvaćena je u veljači 2013.

Zahtjevi propisanog postupka gotovo se uopće nisu mijenjali u razdoblju 2014.–2018. Međutim, IASB je drugu i treću fazu preispitivanja MSFI-ja nakon njihova uvođenja dovršio preispitivanjem MSFI-ja 3 *Poslovna spajanja* i MSFI-ja 13 *Mjerenje fer vrijednosti*. U tim su preispitivanjima istaknute neke poteškoće u provedbi koje proizlaze iz MSFI-ja 3, posebno kad je riječ o složenosti računovodstva goodwilla, te određeni razlozi za zabrinutost zbog zahtjeva o objavljivanju iz MSFI-ja 13. Ta su saznanja trenutačan predmet ciljanih istraživačkih projekata koji su dio plana rada Zaklade. Upravitelji Zaklade za MSFI naručili su 2017. vanjsku studiju o predodžbi dionika o Zakladi. U rezultatima su visoko ocijenjene njezina neovisnost i transparentnost²².

Kad je riječ o registrima transparentnosti, Zaklada za MSFI od prosinca 2019. počeo će objavljivati svaka tri mjeseca registar sudjelovanja dionika. U registru će se evidentirati svi kontakti članova IASB-a s vanjskim stranama u trajanju duljem od 30 minuta.

EFRAG

4.2.3. KLJUČNA POSTIGNUĆA EFRAG-A

EFRAG je od 2014. do 2018. svoju unutarnju reformu provodio u skladu s preporukom iz Maystadtova izvješća iz listopada 2013., a ta je reforma dovršena u srpnju 2016. imenovanjem Jean-Paula Gauzèsa za predsjednika Odbora EFRAG-a. EFRAG je nastavio davati ocjene povezane s odobravanjem toga ispunjuju li MSFI-ji sve tehničke kriterije Uredbe o MRS-ovima, uključujući načelo istinitog i točnog prikaza, te je intenzivnije ocjenjivao pridonosi li se novim ili predloženim zahtjevima za financijsko izvještavanje javnom dobru. Konkretno, treba navesti sljedeća ključna postignuća:

- rad EFRAG-a na savjetovanju o odobravanju MSFI-ja 17 Ugovori o osiguranju koji se temelji na dubinskoj analizi učinka koja se sastoji od opsežne studije slučaja u koju je uključeno 11 osiguravatelja, pojednostavnjene studije slučaja u koju je uključeno 49 osiguravatelja i detaljne komunikacije s korisnicima,
- savjet o odobravanju MSFI-ja 16 Najmovi 2017.,
- EFRAG-ova analiza učinka (kao pilot-projekt) čiji je predmet dokument za raspravu naslova Financijski instrumenti sa značajkama kapitala,
- istraživački projekt o posljedicama MSFI-ja 9 o dugoročnim ulaganjima, i

²¹ SWD(2015) 120 final, stranica 58.

²² <https://www.ifrs.org/-/media/feature/groups/trustees/ifrs-reputation-research-report-jul-2017.pdf?la=en>

- osnivanje Europskog laboratorija u rujnu 2018. koji služi razmatranju njegovih aktivnosti i uloge u promjenama u korporativnom izvješćivanju, digitalizaciji i održivom financiranju.

Na program rada EFRAG-a 2019. pa sve do današnjeg dana uvelike je utjecao IASB-ov program izrade standarda. I dalje je važna aktivnost odobravanja koju provodi EFRAG, posebno u kontekstu IASB-ove odluke da razmotri izmjene MSFI-ja 17 kojom se od EFRAG-a traži da objavi očitovanje o izmjenama i pritom razmotri posljedice svojeg nacрта savjeta o odobravanju standarda. Osim toga, i dalje će aktivno pridonositi ostvarivanju Akcijskog plana o održivom rastu provođenjem svojih istraživačkih aktivnosti u pogledu računovodstvenog tretmana vlasničkih instrumenata kako bi se pronašli mogući alternativni računovodstveni tretmani za mjerenje fer vrijednosti portfelja vlasničkih instrumenata i instrumenata poput vlasničkih. Naposljetku, EFRAG pomno prati IASB-ove istraživačke aktivnosti koje se odnose na goodwill i umanjenje vrijednosti, prezentiranje financijskih izvještaja i zahtjeve o objavljivanju.

Europski laboratorij za korporativno izvješćivanje koji je osnovan 2018. poticat će inovacije u području korporativnog izvješćivanja u kontekstu Akcijskog plana Europske komisije o financiranju održivog rasta. Nakon što su u prosincu 2018. kandidati pozvani da podnesu prijavu, osnovana je prva radna skupina za provedbu projekta koja je počela s radom u veljači 2019.

4.2.4. KOLIKO JE UČINKOVIT EFRAG DOSAD BIO U POSTIZANJU SVOJIH CILJEVA ILI NAPRETKU PREMA NJIMA?

Čak i kad se teško može pretvoriti u mjerljive pokazatelje, EFRAG je doista ostvario napredak u obavljanju svoje zadaće pružanja cijenjenog savjeta Europskoj komisiji i zastupanja europskog stajališta o financijskom izvještavanju na međunarodnoj razini.

Ključni nalazi

Zadovoljavanje interesa Unije

Kada se promatraju kvaliteta i utjecaj rezultata koje je dosad ostvario EFRAG, postoje naznake visoke kvalitete obavljenih aktivnosti. EFRAG je u proteklih nekoliko godina izvršio cjelovite procjene javnog dobra i analize učinka važnih standarda. Njegov je istraživački rad bio ključan za jedan dio doprinosa Europe razvoju međunarodnih računovodstvenih standarda jer su se prioriteti dionika uzeli u obzir. EFRAG je u posljednjih 10 godina objavio više od 700 dokumenata za poboljšanje MSFI-ja. Dionici su potvrdili vrijednost i učinkovitost EFRAG-a.

Utjecaj EU-a na IASB-ovu izradu standarda

Zbog kvalitete EFRAG-ova propisanog postupka koji se podupire njegovim istraživačkim programom utemeljenim na dokazima, njegovom predanošću savjetovanju i njegovim odazivom na sve projekte IASB-a od samog početka svakako se povećao njegov utjecaj u

raspravi o međunarodnom financijskom izvještavanju u razmatranom razdoblju. EFRAG nije samo pridonosio programu IASB-a, već je više radio i na vlastitu inicijativu što mu je omogućilo da promisli o tome kako će se u budućnosti razvijati izrada standarda i financijsko izvještavanje. EFRAG je uspio postići da se određene europske okolnosti valjano razmotre prije no što IASB donese ključne odluke. Radni projekti EFRAG-a o dinamičnom upravljanju rizicima²³ i računovodstvu goodwilla²⁴ dobar su primjer njegova utjecaja na IASB (bez obzira na to što IASB još nije na temelju njih počeo obavljati konkretne aktivnosti izrade standarda).

Neovisnost EFRAG-a

Financijska struktura EFRAG-a temelji se na modelu javno-privatnog financiranja, a većinu doprinosa daje EK. Jedino su se financijska sredstva koja daje Europska komisija ponešto izmijenila u razdoblju od pet godina. Ona iznose najviše 60 % prihvatljivih troškova, no stvarni troškovi koje iskazuje EFRAG svake se godine razlikuju te se i ukupan iznos financiranja mijenja. Doprinosi nacionalnih organizacija čine trećinu ukupnih sredstava EFRAG-a. Četiri države članice daju 82 % tog iznosa, no nisu ostvarile dominantan utjecaj u EFRAG-u. Ukupno promatrano, nova upravljačka struktura i diversifikacija njegovih sredstava na temelju Maystadtove reforme dobro su funkcionirali te je posljedica toga bilo povećanje vjerodostojnosti i ugleda, a da se pritom nije ugrozila neovisnost organizacije.

Poticanje transparentnosti i unaprjeđenje upravljanja EFRAG-om

Ta je područja potrebno stalno poboljšavati. Sveukupni rezultati mjera koje je EFRAG poduzeo u pogledu transparentnosti i upravljanja bili su vrlo pozitivni.

Ključni nalazi

- ✓ Odbor EFRAG-a sve je svoje zaključke donio konsenzusom te nije bilo potrebe za glasanjem većine.
- ✓ Još se više povećala razina transparentnosti javnog propisanog postupka.
- ✓ Veća geografska i profesionalna raznolikost članova skupine korisnika, Odbora EFRAG-a i EFRAG TEG-a jamstvo je da će EFRAG na odgovarajući način uzeti u obzir sva različita stajališta.
- ✓ Na temelju preispitivanja uspješnosti i učinkovitosti EFRAG-ovih članova koje se jedanput godišnje provodi pod nadzorom Opće skupštine EFRAG-a vidljivo je da upravljačka struktura uglavnom dobro funkcionira.
- ✓ Nisu uočeni problemi povezani sa sukobom interesa.
- ✓ Svi sastanci Odbora EFRAG-a, tehničke stručne skupine EFRAG-a (EFRAG TEG) i EFRAG-ova savjetodavnog foruma stručnjaka za izradu standarda (EFRAG CFSS) otvoreni su za javnost i prenose se na internetu od ožujka 2018.

²³ Dynamic Risk Management – How do banks manage interest rate risks? (Dinamično upravljanje rizicima – Kako banke upravljaju rizikom kamatne stope?), siječanj 2017.

²⁴ Goodwill impairment test: *Can it be improved?* (Test umanjenja vrijednosti goodwilla: Može li se poboljšati?) Sažetak povratnih informacija iz ožujka 2018.

- ✓ Dnevni red, sažeci sastanaka i popratni dokumenti za važne sastanke objavljuju se na internetskim stranicama EFRAG-a.
- ✓ EFRAG objavljuje nacрте stajališta za javna savjetovanja, provodi testiranja na terenu i druge oblike analiza učinaka te organizira informativne kampanje.
- Međutim, i dalje postoje dva nerazriješena pitanja koja se odnose na:
 - mogućnost prikupljanja stajališta svih dionika u Europi (npr. malih korisnika),
 - obvezni registar transparentnosti za sastanke s vanjskim dionicima koji još nije uveden, no postupak je već u tijeku.

PIOB

4.2.5. KLJUČNA POSTIGNUĆA PIOB-A

PIOB je tijekom cijelog razdoblja blisko surađivao s odborima za izradu standarda koje on nadzire, njihovim trima savjetodavnim skupinama, savjetodavnom skupinom za usklađenost, odborom za imenovanja i vodstvom IFAC-a. Ključna stajališta PIOB-a poslužila su za žustriju raspravu o izradi novih međunarodnih revizijskih standarda pa su tako nastali standardi koji su više u skladu s javnim interesom, nego što bi to inače bio slučaj.

4.2.6. KOLIKO JE UČINKOVIT PIOB DOSAD BIO U POSTIZANJU SVOJIH CILJEVA ILI NAPRETKU PREMA NJIMA?

Bespovratna sredstva koja je PIOB dobio od EU-a bila su neophodna za osiguravanje minimalne razine neovisnosti u odnosu na IFAC i revizijsku struku općenito.

4.3. JESU LI CILJEVI PROGRAMA I DALJE RELEVANTNI KADA SE MISLI NA CJELOVITOST (NOVE POTREBE) ILI TOČNOST (PROMJENE POTREBA ILI NESTANAK POTREBA)?

Ključni nalazi

Ciljevi programa i dalje su uglavnom valjani premda se čini da će više biti moguće u kratkom i srednjem roku izraditi jedinstveni skup međunarodnih računovodstvenih standarda. Međutim, stav je službi Komisije da međunarodno prihvaćanje MSFI-ja koristi subjektima koji žele u stranim jurisdikcijama prikupiti kapital ili obavljati znatne prekogranične aktivnosti. Osim toga, potreba za poboljšanjem učinkovitosti u raspodjeli na tržištima kapitala u svrhu financiranja održivog rasta upućuje na to da bi trebalo osigurati dugoročno financiranje EFRAG-a kako bi ta skupina mogla davati procjene održivosti MSFI-ja i promicati najbolju praksu u području korporativnog izvješćivanja i pružanja informacija koje nisu financijske prirode.

Osiguravanje usporedivosti i transparentnosti financijskih izvještaja trgovačkih društava u cijeloj Uniji

Relevantnost programa financiranja prvenstveno proizlazi iz Uredbe o MRS-u koja je donesena 2002. u okviru strategije EU-a o financijskom izvješćivanju. U Komunikaciji

Komisije Vijeću i Europskom parlamentu iz 2000.²⁵ istaknuto je da postojeće računovodstvene direktive nisu ispunile potrebe trgovačkih društava koja žele prikupiti kapital na paneuropskim ili međunarodnim tržištima vrijednosnih papira jer su računovodstveni pristupi raznoliki zbog fakultativnih obveza iz računovodstvenih direktiva te različite provedbe u EU-u.

Povezano s time, u evaluaciji Uredbe 1606/2002 iz 2015. („Uredba o MRS-u”) istaknuto je da je zbog MSFI-ja tržište kapitala u EU-u učinkovitije tako što su financijski izvještaji društava postali transparentniji i jednostavniji za usporedbu. Nadalje, računovodstvene direktive nisu izmijenjene od 2013., dok je na temelju Uredbe o MRS-u EU donijela nove MSFI-je: MSFI 15 *Prihodi na temelju ugovora s kupcima*, MSFI 9 *Financijski instrumenti* i MSFI 16 *Najmovi*. Slijedom toga, relevantnost MSFI-ja kao jedinstvenog skupa računovodstvenih standarda za subjekte uvrštene na uređenom tržištu još veća u odnosu na računovodstvene direktive. Službe Komisije stoga ocjenjuju da su ciljevi europskog programa financiranja i dalje valjani.

Poticanje konvergencije računovodstvenih standarda koji se primjenjuju u svijetu s krajnjim ciljem, a to je izrada jedinstvenog skupa računovodstvenih standarda

S obzirom na ograničenja navedena u prethodnom odjeljku o učinkovitosti i posebno prekid programa izrade standarda koji su zajednički provodili Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i Odbor SAD-a za financijsko-računovodstvene standarde, čini se da u skoroj budućnosti neće biti moguće ostvariti cilj izrade jedinstvenog skupa međunarodnih računovodstvenih standarda. Međutim, Komisija za vrijednosne papire i burze Sjedinjenih Američkih Država dopustila je 2016. da otprilike 525 inozemnih izdavatelja (od kojih je otprilike 125 izdavatelja iz EU-a²⁶) podnese financijske izvještaje sastavljene u skladu s MSFI-jima, čime se pridonosi međunarodnom prihvaćanju MSFI-ja u drugim jurisdikcijama. Nadalje, cilj koji se sastoji u poticanju konvergencije računovodstvenih standarda i dalje je relevantan za jurisdikcije koje su odlučile znatno usuglasiti svoje nacionalne računovodstvene standarde s MSFI-jima, kao što je to Narodna Republika Kina.

U skladu s time, službe Komisije priznaju da daljnji napredak u primjeni MSFI-ja vjerojatno nije ostvariv u kratkom roku. Pa ipak, koristi od međunarodnog prihvaćanja MSFI-ja i dalje imaju trgovačka društva u EU-u koja žele prikupiti kapital u stranim jurisdikcijama ili koja znatan dio inozemnog poslovanja obavljaju u jurisdikcijama koje zahtijevaju ili odobravaju primjenu MSFI-ja.

Osiguravanje da se interesi Unije na odgovarajući način uzmu u obzir u postupku izrade međunarodnih standarda

Taj cilj politike izravno proizlazi iz odluke o delegiranju odgovornosti za utvrđivanje zahtjeva za financijsko izvještavanje neovisnoj nevladinoj organizaciji koja nije izravno odgovorna Europskoj uniji. Upravljanje Zakladom za MSFI počiva na preciznoj raspodjeli članova u Odboru upravitelja i Odboru za međunarodne računovodstvene standarde na temelju geografskih kriterija. Zaklada je 2015. provela javno savjetovanje o geografskoj zastupljenosti njezinih upravitelja. Neki dionici, među kojima i Europska komisija, tvrdili su da bi članstvo

²⁵ COM(2000) 359 final.

²⁶ <https://www.sec.gov/divisions/corpfin/internatl/foreigngeographic2015.pdf>

trebalo biti u skladu s preuzetom obvezom donošenja MSFI-ja i relativnim udjelom u financiranju Zaklade. Međutim, Zaklada je ponovno potvrdila da bi članovi trebali predstavljati svjetska tržišta kapitala te da se na članstvo trebaju primjenjivati uvjeti uravnotežene geografske zastupljenosti kako bi se održala jednaka zastupljenost Azije i Oceanije, Europe i Amerike.

Slijedom navedenog, s obzirom na to da nije bilo napretka u uspostavi upravljačke strukture koja je odraz stvarne primjene MSFI-ja u jurisdikcijama i njihovih doprinosa financiranju Zaklade, službe Komisije ocjenjuju da je cilj politike kojim se nastoji osigurati primjereniji nadzor nad aktivnostima Zaklade i dalje ključan u fazi prije donošenja standarda i tijekom cijelog postupka izrade standarda. To posebno znači da je glavni element programa i dalje zadaća EFRAG-a koja se sastoji u tome da ta skupina utječe na raspravu o međunarodnim standardima financijskog izvještavanja na višoj razini kako bi pridonijela izradi standarda na temelju dokaza provedbom kvantitativnih procjena učinka.

Povećanje financijske neovisnosti korisnika o privatnom sektoru i ad hoc izvorima čime se povećavaju njihove mogućnosti i vjerodostojnost

Zaklada za MSFI stalno je u razdoblju obuhvaćenom ocjenom iskazivala dobit i akumulirane pričuve dovoljne za podmirivanje troškova poslovanja u trajanju od 15 mjeseci²⁷. Zaklada je ujedno povećala vlastite prihode od sporazuma o licenciranju. Međutim, upravitelji Zaklade za MSFI nisu bili uspješni u provedbi stabilnog sustava doprinosa koji se temelji na bruto domaćem proizvodu jurisdikcija. Stoga većina financijskih sredstava Zaklade i dalje ovisi o dobrovoljnom godišnjem financiranju. Nadalje, Komisija SAD-a za vrijednosne papire prestala je financijski podupirati Zakladu pa se time povećao relativan udio financijskih sredstava međunarodnih računovodstvenih mreža koja su u razdoblju od 2015. do 2017. činila gotovo trećinu ukupnog iznosa financiranja Zaklade te 24 % u 2018.²⁸

Kad je riječ o EFRAG-u, zbog diversifikacije njegova financiranja i upravljačke strukture koji su posljedica Maystadtove reforme povećala se vjerodostojnost EFRAG-a kao organizacije koja djeluje u europskom javnom interesu. Ti su čimbenici dosad imali pozitivan učinak na način na koji EFRAG utječe na MSFI-je. Njegova se struktura financiranja danas uglavnom temelji na doprinosima EU-a i nacionalnih organizacija koji čine 85 % njegovih financijskih sredstava. Međutim, zbog Brexita i mogućeg povlačenja regulatornog tijela UK-a (FRC) bit će još bitnije da EFRAG zadrži financijsku neovisnost kako bi mogao izvršavati svoje zadaće.

Kad je riječ o PIOB-u, postoji diversifikacija izvora financiranja, a znatan doprinos daje IFAC, no on je manji od praga od dvije trećine propisanoga Uredbom.

Slijedom toga, službe Komisije općenito ocjenjuju da je financijska neovisnost korisnika i dalje relevantan cilj.

Nadziranje postupka donošenja međunarodnih revizijskih standarda i ostalih aktivnosti u javnom interesu koje obavlja Međunarodna federacija računovođa

²⁷ U skladu s njezinim financijskim izvještajima za 2018.

²⁸ Razlog tog smanjenja 2018. najvećim je dijelom novi sporazum o licenciranju zbog kojeg se priznaju prihodi od licenciranja umjesto dobrovoljnog financijskog doprinosa.

PIOB je odgovoran za nadziranje propisanog postupka tijekom izrade međunarodnih standarda u području revizije i izražavanja uvjerenja, edukacije i etike.

Međunarodni revizijski standardi primjenjuju se izravno ili neizravno u svim državama članicama EU-a. PIOB koji dobro funkcionira treba nadzirati odbore za izradu standarda kako bi osigurao da se novi ili izmijenjeni standardi izrade u javnom interesu tj. u skladu s potrebama dionika, da su opravdani i transparentni te da se njima usklađuju prioriteti revizijske struke i prioriteti svih dionika (uključujući ulagatelje i ostale korisnike financijskih izvještaja).

Poticanje transparentnosti i uključivanja dionika u postupak izrade standarda i odobravanja

Službe Komisije ocjenjuju da je pošteno i transparentno savjetovanje sa zainteresiranim stranama i dalje temelj postupka izrade standarda i odobravanja kojim se osigurava da se stajališta svih europskih dionika primjereno uzmu u obzir u svim fazama propisanog postupka koji provode korisnici.

Jesu li se pojavile nove potrebe?

Službe Komisije utvrdile su dvije nove glavne potrebe relevantne za program Unije: brojniji zahtjevi za elektronički pristup financijskim informacijama i potreba za poboljšanjem učinkovitosti u raspodjeli na tržištima kapitala u svrhu financiranja održivog rasta.

Zahtjevi za elektronički pristup financijskim informacijama

Direktiva o transparentnosti izmijenjena je 2013. tako da je uveden zahtjev da se do 1. siječnja 2020. pripreme godišnji financijski izvještaji u jedinstvenom elektroničkom formatu za izvještavanje kako bi se olakšalo prekogranično ulaganje i ulagateljima pružila mogućnost jednostavnog pristupa uređenim podacima. Europska komisija donijela je 29. svibnja 2019. regulatorni tehnički standard za europski jedinstveni elektronički format kojim se utvrđuje da je taksonomija koja će se primjenjivati za opisno označavanje konsolidiranih financijskih izvještaja izrađenih u skladu s MSFI-jima proširenje taksonomije MSFI-ja za koju je zadužena Zaklada za MSFI.

Taksonomija MSFI-ja odraz je zahtjeva za prezentiranje i objavljivanje iz MSFI-ja te je Zaklada svake godine ažurira. Nakon javnog savjetovanja održanog 2015. upravitelji su u lipnju 2016. objavili Prilog Priručniku o propisanom postupku Zaklade kako bi se uzela u obzir potreba za održavanjem taksonomije MSFI-ja. U njemu se posebno navodi da se taksonomija ažurira nakon što se najkasnije nakon objave konačnog standarda provede javno savjetovanje i donese novi ili izmijenjeni standard.

Poboljšanje učinkovitosti u raspodjeli na tržištima kapitala u svrhu financiranja održivog rasta

U razdoblju koje je obuhvaćeno ocjenom Sporazumom o ciljevima održivog razvoja UN-a (2015.) i Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama (2016.) prijelaz na održivo gospodarstvo stavljen je visoko na popis političkih prioriteta te se zbog njih sve veća pozornost pridaje održivosti poslovanja i ulaganja. Zahvaljujući tome naglasak se stavlja na poboljšanje korporativne transparentnosti u pitanjima održivosti te su se pojavili novi razlozi za zabrinutost zbog učinka MSFI-ja. U izvješću Stručne skupine na visokoj razini za financiranje održivog europskog gospodarstva iz 2018. posebno se ističe da se MSFI-jima možda ne potiče dugoročno ulaganje.

Stoga je Europska komisija u okviru svojeg Akcijskog plana iz 2018. o financiranju održivog rasta zatražila od EFRAG-a da razmotri moguća poboljšanja računovodstvenog tretmana dugoročnih ulaganja u vlasničke instrumente te se obvezala, prema potrebi, zatražiti procjenu učinka novih ili revidiranih MSFI-ja o održivima ulaganjima. Tom se inicijativom nastoje spriječiti računovodstveni tretmani MSFI-ja kojima se destimulira raspodjela dugoročnog ulaganja potrebnog za prijelaz na održivo gospodarstvo.

Predsjednik IASB-a naglasio je 2019. da Zaklada za MSFI nije bila opremljena za izvještavanje o održivosti te bi se trebala usredotočiti na potrebe ulagatelja za financijskim informacijama. Međutim, predsjednik je potvrdio da pitanja održivosti mogu imati učinak na financijsko izvještavanje te je naveo mogućnost da se aspektima održivosti, kad su financijski značajni, pristupi na način da se temeljito preradi izjava o praksi u pogledu komentara posloводства. Izjava o praksi sadržava neobvezujuće smjernice o osnovnim informacijama u skladu s kojima treba tumačiti financijske izvještaje. Među njima su posebno saznanja o strategiji društva i napretku ostvarenom u njezinoj provedbi.

Slijedom toga, odluka IASB-a da se pri izradi MSFI-ja ne uzmu u obzir učinci na održivost znači da će se opseg aktivnosti odobravanja koje provodi EFRAG povećati kako bi se osiguralo da je ta dimenzija europskoga javnog dobra primjereno zaštićena. EFRAG je u tom pogledu 2018. već objavio dva tehnička savjeta o mogućim poboljšanjima zahtjeva iz MSFI-ja 9 *Financijski instrumenti* koji se odnose na dugoročna ulaganja u vlasničke instrumente te će u budućnosti nastaviti raditi na mogućim alternativnim računovodstvenim tretmanima za mjerenje fer vrijednosti vlasničkih instrumenata i instrumenata poput vlasničkih.

Osim toga, aktivnosti EFRAG-a koje se odnose na izvješćivanje o nefinancijskim informacijama bit će logičan nastavak njegove buduće zadaće i trebalo bi ih primjereno financirati. Stoga će biti korisno da budući Program jedinstvenog tržišta koji ovisi o pregovorima u okviru sljedećeg VFO-a obuhvaća fleksibilne dogovore o financiranju čime se osigurava obuhvaćanje i tih aktivnosti.

4.4. KOLIKO JE PROGRAM USKLAĐEN S OSTALIM POLITIKAMA EU-A, IMA LI NEDOSLJEDNOSTI MEĐU AKTIVNOSTIMA KOJE PODUZIMAJU KORISNICI (KOHERENTNOST)?

Ključni nalazi

Aktivnosti korisnika ujednačene su i potpuno u skladu s ciljem EU-a da se ojača unija tržišta kapitala.

Usklađenost aktivnosti koje poduzimaju korisnici

Kad je riječ o financijskom izvještavanju, EU-ovim programom financiranja nastoji se osigurati promicanje jedinstvenog skupa međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i zaštititi interese europskih građana i ciljeve javne politike EU-a. Usklađenost tih dvaju potencijalno proturječnih ciljeva stoga ovisi o sposobnosti EFRAG-a da surađuje s IASB-om u što ranijoj fazi postupka izrade standarda kako bi otklonio bojazni europskih dionika. U tom se pogledu u izvješću ocjenjuje da je EFRAG uspješno izvršio svoju zadaću pravodobnog utjecanja na IASB u fazi prije odobravanja novog standarda. Međutim, u njemu se ujedno ističe da zadaća EFRAG-a može u budućnosti postati sve teža jer IASB ne promišlja izričito o pitanjima održivosti pri izradi MSFI-ja i nije dužan vršiti sustavnu procjenu posljedica uvođenja novog računovodstvenog standarda izvan okvira poboljšanja financijskog izvještavanja i vjerojatnih troškova provedbe.

Na temelju naše analize potrebno je obratiti odgovarajuću pažnju na razliku u usredotočenosti na širi pojam „javnog dobra” u Uniji utvrđen u Uredbi o MRS-u i uži predmet interesa IASB-a koji se sastoji u kvalitativnom poboljšanju financijskog izvještavanja, posebno u kontekstu općenitijeg cilja prelaska EU-a na održivije gospodarstvo. Time se može zajamčiti dodatna fleksibilnost u postupku odobravanja MSFI-ja koje objavljuje IASB tako što će se omogućiti da se u točno određenim okolnostima izmjene određene odredbe novog standarda ili tumačenja koje bi bile u suprotnosti s općenitijim ciljevima politike EU-a.

Usklađenost s drugim ciljevima javne politike

Kad je riječ o financijskom izvještavanju, namjera je da se programom Unije dopuni Uredba o MRS-u i osigura da novi računovodstveni standardi koje objavljuje Zaklada za MSFI ispunjuju kriterije odobravanja prije nego što ih Europska unija donese. Slijedom toga, tim se programom ostvaruje neizravan doprinos općenitijim ciljevima zaštite učinkovitog i ekonomičnog funkcioniranja tržišta kapitala Unije i jačanja slobode kretanja kapitala na unutarnjem tržištu. Nadalje, u analizi u odjeljku o relevantnosti ističe se da je program i dalje u potpunosti usklađen s ustrojem okvirâ EU-a za javno izvješćivanje društava koji se temelji na korjenitoj razlici između zahtjeva koji se primjenjuju na subjekte uvrštene na burzu ili one koji ne kotiraju na burzi. Kako bi se izgradilo povezano tržište financijskih usluga u kontekstu unije tržišta kapitala, i dalje je ključno da okvir za financijsko izvještavanje društava usmjerenih na tržište kapitala doista postane i ostane usklađen.

Budući da postoji neovisno tijelo za nadzor revizije, ulagatelji (i šira javnost) stekli su uvjerenje da su računovodstveni standardi vrlo kvalitetni i izrađeni u javnom interesu. Dodjela bespovratnih sredstava EU-a opravdava se time da se međunarodni revizijski standardi IAASB-a u velikoj mjeri primjenjuju u državama članicama EU-a. Međutim, unatoč tome što je u početku ostvaren napredak i što su sredstva financiranja PIOB-a postala raznolikija,

zabrinjava činjenica da se nije povećao broj drugih javnih sponzora te je ta brojka odnedavno čak i nešto manja. Stoga, još uvijek treba odgovoriti na pitanje kako pronaći model diversificiranog financiranja PIOB-a u kojem će osim revizora sigurno sudjelovati i korisnici/ulagatelji, regulatorna tijela i međunarodne organizacije kako bi taj model bio održiv u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Istodobno, ako nema stalne pomoći EU-a i drugih javnih sponzora, PIOB bi se vratio na stanje prije 2010. kada je financijski potpuno ovisio o IFAC-u. To bi bio ozbiljan korak unazad, narušila bi se vjerodostojnost cjelokupnog sustava upravljanja i nadzora te bi se moglo smanjiti povjerenje javnosti u revizijske standarde IAASB-a.